

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Ekonomická fakulta
Katedra strukturální politiky EU a rozvoje venkova

Bakalářská práce

Analýza odpadového hospodářství města Týn nad Vltavou

Vypracoval: Kristýna Pavelková
Vedoucí práce: Ing. Veronika Humlerová, Ph.D.

České Budějovice 2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Kristýna PAVELKOVÁ**
Osobní číslo: **E11521**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Strukturální politika EU pro veřejnou správu**
Název tématu: **Analýza odpadového hospodářství města Týn nad Vltavou**
Zadávající katedra: **Katedra strukturální politiky EU a rozvoje venkova**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Cílem práce bude zhodnocení způsobů nakládání s odpady ve městě Týn nad Vltavou a navržení možných zlepšení a úspor pro město.

Metodika práce:

1. Studium odborné literatury se zaměřením na danou problematiku
2. Formulace teoretických východisek pro zpracování analytické části práce
3. Analýza řešení odpadového hospodářství ve vybrané obci
4. Zhodnocení výsledků, návrh řešení a formulace doporučení pro budoucí rozvoj odpadového hospodářství

Rámcová osnova:

1. Úvod, 2. Literární rešerše, 3. Cíl a metodika, 4. Řešení problematiky, 5. Provedení analýzy, 6. Závěr, 7. Resumé, 8. Použitá literatura, 9. Přílohy.

Rozsah grafických prací: **dle potřeby**
Rozsah pracovní zprávy: **40-50 stran, dle možností**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**
Seznam odborné literatury:

1. **PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ.** *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe.* Praha: Grada, 2009, 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.
2. **SLAVÍK, Jan.** *Privatizace odpadových služeb ve městech a obcích : vybrané problémy.* 1. vyd. Praha: Alfa nakladatelství, 2012, 94 s. ISBN 978-808-7197-561.
3. **OCHRANA, František.** *Efektivnost zabezpečování vybraných veřejných služeb na úrovni obcí.* Praha: Oeconomica, 2007, 149 s. ISBN 978-80-245-1259-4.
4. **PEKOVÁ, Jitka.** *Hospodaření a finance územní samosprávy.* Vyd. 1. Praha: Management Press, 2004, 375 s. ISBN 80-726-1086-4.
5. **TOUFFUT, Jean-Phillipe.** *Advancing public goods.* Cheltenham: Edward Elgar, 2006, xiii, 170 s. ISBN 184542719x.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Veronika Humlerová**
Katedra strukturální politiky EU a rozvoje venkova

Datum zadání bakalářské práce: **30. listopadu 2012**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2014**

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.
děkan

UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
STUDENTSKÉ 13 (25)
370 05 České Budějovice

doc. Ing. Eva Cudlinová, CSc.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 26. března 2013

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou/diplomovou práci jsem vypracoval/a samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské/diplomové práce, a to - v nezkrácené podobě/v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Ekonomickou fakultou - elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 22. dubna 2014

.....
Kristýna Pavelková

Poděkování

Děkuji vedoucí práce Ing. Veronice Humlerové, Ph.D. za odborné vedení práce, praktické připomínky a trpělivost při jejím vytváření.

Zároveň bych také chtěla poděkovat své rodině, blízkým a přátelům, kteří mě při vytváření práce podporovali a dodávali mi potřebnou sílu.

OBSAH

1	ÚVOD	3
2	TEORETICKÁ ČÁST	4
2.1	SLUŽBY	4
2.1.1	Vymezení pojmu služba.....	4
2.1.2	Vlastnosti služeb	4
2.1.3	Klasifikace služeb	6
2.2	VEŘEJNÉ SLUŽBY V OBCÍCH.....	9
2.2.1	Veřejný sektor.....	9
2.2.2	Veřejná správa	10
2.2.3	Veřejná služba.....	11
2.3	ODPADOVÉ SLUŽBY V OBCÍCH	14
2.3.1	Legislativní úprava odpadového hospodářství	14
2.3.2	Vysvětlení základních pojmů odpadového hospodářství.....	15
2.3.3	Plány odpadového hospodářství	17
2.3.4	Dělení odpadů	18
2.3.5	Hierarchie způsobů nakládání s odpady	19
2.3.6	Způsoby využívání a zneškodňování odpadů	20
2.3.7	Povinnosti a oprávnění obce při nakládání s komunálním odpadem.....	20
2.3.8	Platby za komunální odpad.....	21
2.3.9	Systémy plateb za komunální odpad v praxi	23
3	METODIKA	25
4	PRAKTICKÁ ČÁST	26
4.1	CHARAKTERISTIKA TÝNA NAD VLTAVOU	26
4.1.1	Obecná charakteristika města	26
4.1.2	Historie města Týn nad Vltavou	27

4.1.3	Památky a kultura města	28
4.1.4	Městská správa a politika.....	29
4.2	ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ MĚSTA TÝN NAD VLTAVOU.....	30
4.2.1	System nakládání s komunálním odpadem.....	30
4.2.2	Plán odpadového hospodářství města Týn nad Vltavou.....	35
4.3	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	36
4.4	ROZHOVOR O ODPADOVÉM HOSPODÁŘSTVÍ.....	55
4.5	NÁVRHY A DOPORUČENÍ.....	56
5	ZÁVĚR.....	57
6	RESUMÉ.....	58
7	ZDROJE.....	59
8	SEZNAM TABULEK, GRAFŮ A OBRÁZKŮ	62
9	SEZNAM PŘÍLOH	64
10	PŘÍLOHY	65

1 ÚVOD

Odpadové hospodářství je poměrně mladá oblast, ve světě se touto problematikou začali zabývat před třiceti lety a v České republice vznikl první zákon o odpadech až v roce 1991. Od té doby došlo v této oblasti k řadě zlepšení jak v oblasti legislativy, tak v oblasti technologické. Technologie nám pomáhají množství odpadů snižovat a celkově pomáhají v jejich likvidaci a dalšímu jejich využití.

Cílem bakalářské práce s názvem „Analýza odpadového hospodářství města Týn nad Vltavou“ je celkové zhodnocení způsobů nakládání s odpady ve městě. Jedním z dílčích cílů je rozbor názorů občanů města na fungování odpadového hospodářství v Týně nad Vltavou. Dalším cílem bude návrh určitých řešení, která by mohla pomoci zlepšení situace ve městě.

Jako téma bakalářské práce byla zvolena analýza odpadového hospodářství ve městě Týn nad Vltavou. Důvodem zvolení tématu byla jeho aktuálnost pro jedince i celou společnost, protože množství vyprodukovaného odpadu se každým dnem zvyšuje. Dalším důvodem byla snaha najít řešení problémů s odpadovým hospodářstvím ve městě a tím zajištění větší spokojenosti obyvatel obce.

Práce je rozdělena do dvou částí. První z nich je část teoretická, která se bude zabývat problematikou po teoretické stránce. V této části budou rozebrány základní pojmy jako služby a jejich vlastnosti, charakteristika veřejných služeb ve městě a jako poslední bude uvedeno, jak vypadá odpadové hospodářství v obcích.

V praktické části bude krátká charakteristika města Týn nad Vltavou, jeho kultury a městské správy. Následovat bude konkrétní nastínění systému odpadového hospodářství v obci, kde bude představen provozovatel odpadového hospodářství a výše poplatku za svoz odpadu. Jako poslední bude provedeno vyhodnocení dotazníkového šetření, které má za úkol poskytnout náhled na spokojenost občanů se systémem odpadového hospodářství v obci a odhalit největší problémy s odpadovým hospodářstvím související.

Celá práce bude obohacena o tabulky a grafy, které by měly práci zpřehlednit.

2 TEORETICKÁ ČÁST

2.1 SLUŽBY

2.1.1 Vymezení pojmu služba

Z počátku je třeba říci, že jednoznačné vysvětlení pojmu služba není úplně jednoduché. V publikacích se setkáme s několika definicemi služeb, které se od sebe více či méně liší. Právě z tohoto důvodu je nutné uvést si definic několik.

První definice vychází z vymezení rozdílu mezi výrobkem a službou. Poskytování služeb v této definici znamená poskytování nehmotných statků k uspokojování potřeb za úplatu. (Škodová Parmová, 2004)

Pokud budeme definovat poskytování služeb jako oblast, která je úzce spojena s výrobou, daly by se služby vymežit jako doplněk nabídky výrobků a tím nám služby vytvářejí konkurenční výhodu či jedinečnost nabídky určitého výrobku. (Škodová Parmová, 2004)

Nejpoužívanější definici v poslední době však přináší americký autor Kotler (2007), který říká, že služba je jakákoliv aktivita nebo výhoda, kterou může jedna strana nabídnout druhé, je v zásadě nehmotná a jejím výsledkem není vlastnictví. Důležitým bodem v Kotlerově (2007) definici je, že produkce služby může, ale nemusí být spojena s nějakým hmotným produktem. (Kotler, 2007)

2.1.2 Vlastnosti služeb

Z výše uvedených definic si lze všimnout, že služby mají určité vlastnosti. Dle Kotlera (2007) musí firma při přípravě marketingových programů zohlednit pět charakteristik služeb. Mezi tyto charakteristiky zahrnuje: nehmotnost, neoddělitelnost, proměnlivost, pomíjivost a absenci vlastnictví. (Kotler, 2007)

Nehmotnost

Nejcharakterističtější vlastností služeb je nehmotnost. Před koupí si zákazník službu nemůže prohlédnout ani si ji vyzkoušet jinými smysly. To vede k nejistotě zákazníka. Právě z tohoto důvodu by se poskytovatelé služeb měli snažit o to, aby se zákazníkova

nejistota co nejvíce snížila. Toho mohou dosáhnout například správným výběrem lokality, kde budou službu poskytovat, zaměstnáváním spolehlivých zaměstnanců, kteří budou dobře vypadat a poskytované službě rozumět, nebo i vybavením místa, které by mělo být moderní a reprezentativní. (Kotler, 2007)

Neoddělitelnost

„Neoddělitelnost služeb znamená, že je nelze oddělit od jejich poskytovatelů, ať už jsou to lidé či stroje.“ (Kotler, 2007, s. 713) Z toho vyplývá, že zaměstnanec, který poskytuje službu, se zároveň stává její součástí. Příkladem může být například vzdělávací proces, kdy je nutné, aby byl přítomen učitel, který tuto službu poskytne studentům. Zároveň ale služba nemůže být poskytnuta v nepřítomnosti spotřebitelů, to znamená, že učitel nemůže odučit hodinu, pokud nemá ve třídě přítomné žáky. Tento specifický rys služeb se nazývá interakce mezi zákazníkem a poskytovatelem. Vyznačuje se především tím, že na výsledek má vliv jak zákazník, tak poskytovatel. Například to, jaký vztah si dokáže učitel utvořit se svými žáky, ovlivňuje kvalitu jejich učení.

Druhým rysem neoddělitelnosti služeb je fakt, že jejich poskytování se účastní další zákazníci. Příkladem mohou být návštěvníci restaurace, kteří jsou přítomni, když určitý jedinec využívá služby, které daný podnik poskytuje. Chování dalších zákazníků může ovlivnit to, jak jedinec bude s poskytovanou službou spokojen. To znamená, že pokud budou ostatní zákazníci v restauraci neukázněni, může to zkazit jedinci zážitek z poskytnuté služby a ten pak odejde z restaurace nespokojen. Pro vedení restaurace z toho vyplývá, že se musí snažit zajistit, aby si zákazníci, kteří se poskytovaní služby účastní, nepřekáželi a nijak se neobtěžovali. (Kotler, 2007)

Proměnlivost

„Proměnlivost služeb znamená, že kvalita služeb závisí na tom, kým jsou poskytovány a také na tom, kdy, kde a jak jsou poskytovány.“ (Kotler, 2007, s. 714) Proces poskytování služeb zahrnuje osoby, které služby vytvářejí či využívají, a právě proto mají služby značný potenciál proměnlivosti. To znamená, že i služba poskytovaná jedním zaměstnavatelem se může v čase měnit. Příkladem je například personál hotelu. Jeden recepční může být na zákazníky milý, kdežto druhý může být nepříjemný. Z toho vyplývá, že schopnost uspokojit zákazníky závisí na pracovnících v klíčových pozicích.

Z tohoto důvodu je velmi důležité školení zaměstnanců tak, aby pomohlo rozvíjet základní dovednosti potřebné pro vykonávání jejich práce. (Kotler, 2007)

Pomíjivost

Pomíjivost neboli neskladovatelnost nám vyjadřuje, že služby nelze uchovat pro pozdější prodej či použití. Pomíjivost neshledáváme jako problém do té doby, kdy je poptávka stálá. Problémem se stává v době, kdy poptávka začne kolísat. Příkladem je například hromadná doprava. Dopravci potřebují ve špičce mnohem více dopravních prostředků než by potřebovali, kdyby byla poptávka stálá. Tento problém se dá vyřešit několika způsoby. Na straně poptávky je řešením diferencovaná cenová politika. To znamená, že v době, kdy firma není tak vytižena, může poskytnout zákazníkům určité slevy. Příkladem jsou slevy v divadle na odpolední představení či levnější dovolené mimo sezónu. Na straně nabídky je řešením přijmutí zaměstnanců na částečný úvazek, kteří pomohou v kritickém období. Například restaurace najímají servírky na částečný úvazek, aby pomohly v těch nejrušnějších hodinách. (Kotler, 2007)

Absence vlastnictví

Pokud si zákazník koupí nějaké zboží, tak získá k výrobku přístup po neomezenou dobu, protože při koupi se stává jeho vlastníkem. Dokonce má i jako vlastník právo výrobek prodat a tím převést vlastnictví na další osobu. Naproti tomu službu vlastnit nelze, spotřebitel má ke službě přístup jen omezenou dobu. Například pojištění je platné jen do té doby, kdy platíme pojistné. Z důvodu absence vlastnictví se firmy snaží o větší spřízněnost se zákazníkem, kterým chtějí posilovat svou identitu. Příkladem mohou být aerolinky, které své stálé zákazníky odměňují nabídkou výhodných programů. (Kotler, 2007)

2.1.3 Klasifikace služeb

Protože je sektor služeb rozsáhlý a představuje mnoho různých činností, je vhodné služby rozdělit podle jejich charakteristických vlastností do několika kategorií. Tento postup přináší lepší analýzu služeb a zároveň i pochopení použití různých marketingových nástrojů.

Služby dle odvětví

Vašítková (2008) uvádí odvětvové třídění služeb jako základní klasifikaci služeb provedenou ekonomy Footem a Hattem. Tato klasifikace rozděluje služby do následujících kategorií:

- ❖ **Terciální:** Typickými zástupci těchto služeb jsou restaurace, hotely, kadeřnictví, holičství, prádelny, čistírny, kosmetické služby, řemeslnické práce a další.
- ❖ **Kvartérní:** Charakteristickým rysem této kategorie je usnadňování či rozdělování činností a tím zefektivnění práce. Řadí se sem doprava, obchod, finance a správa.
- ❖ **Kvinterní:** Charakteristickým rysem této kategorie je, že tyto služby své zákazníky určitým způsobem mění a zdokonalují je. Příkladem je vzdělávání, zdravotní péče či rekreace. (Vašítková, 2008)

Služby dle místa jejich poskytnutí

Dle místa rozdělujeme služby na tržní a netržní. Zařazení služeb do jedné z těchto dvou kategorií však nemusí být vždy jednoznačné. Příkladem je školství, kdy v jednom odvětví vedle sebe existují jak tržní, tak netržní služby – soukromé i veřejné univerzity.

- ❖ **Tržní:** Tyto služby lze směnit na trhu za peníze – například soukromé univerzity či soukromé nemocnice.
- ❖ **Netržní:** Do této kategorie řadíme veřejné služby produkované vládou a místní správou, popřípadě neziskovými organizacemi. Za tyto služby se neplatí žádné poplatky, nebo jsou dotovány státem. Jejich charakteristickým znakem je nemožnost vyloučit z využívání této služby nějaké osoby či skupiny osob. Jako příklad lze uvést veřejné osvětlení, kdy si obecní úřad dost dobře nemůže účtovat za užívání nějaké poplatky a ani z užívání osvětlení někoho vyřadit. (Vašítková, 2008)

Služby dle cílového trhu

Podle cílového trhu můžeme rozdělit služby na dvě kategorie, a to služby pro spotřebitele a služby pro organizace. Mnohé služby nelze jednoznačně přiřadit do jedné

kategorie, protože jsou poskytovány jak spotřebitelům, tak organizacím – například dopravní a telekomunikační služby.

- ❖ **Pro spotřebitele:** Tyto služby jsou poskytovány jednotlivcům a domácnostem. Tito spotřebitelé využívají službu pro svůj vlastní užitek a ze spotřeby této služby zpravidla nemají žádnou další ekonomickou výhodu. Do této kategorie řadíme například služby osobní (kadeřník, kosmetička apod.). Cílem marketingu v případě jednotlivců je zaměření se na podporu prodeje především pomocí různých slev.
- ❖ **Pro organizace:** Služby pro organizace slouží k vytvoření dalších ekonomických užitků a využívají je různé podniky a další organizace. Co se marketingu týče, v tomto případě se zaměřuje na kvalitu a pohodlí a slevy jsou poskytovány v případě častého využívání služby – například časté využívání služeb jedné letecké společnosti. Tyto slevy mají zajistit loajalitu podniků. (Vašítková, 2008)

Služby dle míry zhmotnění

Mnohé služby jsou při poskytování doprovázeny zbožím, které službu pro zákazníka zhmotňuje. V dnešní době se ve vyspělých ekonomikách přechází k systému, kdy je celková nabídka tvořena kombinací služeb a zboží. V tomto rozdělení rozlišujeme tři typy postavení služby, které můžeme vidět v tabulce 1 níže.

Tabulka 1: Princip nehmotnosti

Stupeň nehmotnosti	Služby pro výrobu	Služby pro spotřebitele
Služby, které jsou v zásadě nehmotné	Bezpečnost, komunikační systémy, franchising, fúze	Muzea, aukční síně, zábava, vzdělání, cestovní ruch
Služby poskytující přidanou hodnotu k hmotnému produktu	Pojištění, údržba, poradenství, reklama, inženýring	Překladatelské služby, realitní kanceláře, fotografické služby
Služby zpřístupňující hmotný produkt	Velkoobchod, doprava, skladování, financování	Maloobchod, poštovní zásilky, hypotéky, půjčovny

Zdroj: Vašítková, 2008, s. 15

2.2 VEŘEJNÉ SLUŽBY V OBCÍCH

2.2.1 Veřejný sektor

Pokud se budeme snažit definovat pojem veřejný sektor, máme k dispozici hned několik definic. Mezi jednu z nejznámějších však patří definice Jaroslava Rektořika (2002), která říká, že „*Veřejný sektor je ta část národního hospodářství, ve které se ve veřejném zájmu realizují veřejné služby, je financována převážně z veřejných rozpočtů, je řízena a spravována veřejnou správou, rozhoduje se v ní veřejnou volbou a podléhá veřejné kontrole.*“ (Rektořík, 2002, s. 18)

Rysy veřejného sektoru

Soudobá ekonomika existuje ve formě smíšené ekonomiky, kdy existují dva podsystemy. Jedním z nich je podsystem privátního sektoru a druhým je podsystem veřejného sektoru. Veřejný sektor se od privátního odlišuje různými rysy, které jsou uvedeny v tabulce 2 níže. (Ochrana, Pavel, Vitek, 2010)

Tabulka 2: Charakteristické rysy veřejného sektoru

Základní pohledy na veřejný sektor	Komentář
Systémový	Veřejný sektor je podsystemem smíšené ekonomiky.
Správní	Veřejný sektor je spravován veřejnou správou, kterou tvoří podsystem státní správy a podsystem samosprávy.
Institucionální	Ve veřejném sektoru existují dva základní druhy institucí – instituce státní a instituce samosprávné.
Vlastnictví	Ve veřejném sektoru existuje veřejné vlastnictví a vlastnictví samospráv.
Kritérium rozhodování	Kritériem rozhodování ve veřejném sektoru je veřejný zájem.
Financování veřejných aktivit	Financování veřejných aktivit je realizováno ze soustavy veřejných rozpočtů.

Zdroj: Ochrana, Pavel, Vitek, 2010, s. 17

2.2.2 Veřejná správa

„Veřejná správa představuje soustavu institucí a řídicích a výkonných činností, které vyplývají z objektivní potřeby uspořádané společnosti, která je geneticky dána potřebou člověka žít ve společenství druhých lidí.“ (Rektořík, 2001, s. 51) Pro výkon a řízení činností ve veřejné správě si stát vytváří svůj systém specializovaných institucí, které jsou dále roztríděny do jednotlivých odvětví veřejné správy. (Rektořík, 2001)

Členění veřejné správy

Strukturu veřejné správy je možné brát ze dvou hledisek:

- ❖ První hledisko zohledňuje, zda veřejnou správu vykonává stát svými orgány jakožto státní správu či jsou určité záležitosti přenechány nestátním veřejnoprávním korporacím, které tyto záležitosti zpracovávají na samosprávném principu.
- ❖ Druhé hledisko pohlíží na veřejnou správu z hlediska geografického. Toto hledisko řeší, zda se jedná o ústřední, územní či místní správu. (Provazníková, Sedláčková, 2009)

Schéma veřejné správy

Jak je veřejná správa v České republice rozdělena, je uvedeno ve schématu na obrázku č. 1 níže.

Obrázek 1: Schéma veřejné správy

Zdroj: Provazníková, Sedláčková, 2009, s. 12

2.2.3 Veřejná služba

„Veřejnými službami rozumíme takové služby, jejichž cílem je sloužit nejen individuálním zákazníkům, ale společnosti či jiné komunitě jakožto celku, a jsou proto financovány či spolufinancovány z veřejných prostředků k tomu určených.“ (Slavík, 2014, s. 50)

Další definici veřejné služby poskytuje ve své publikaci František Ochraňa (2007). Ten říká, že veřejné služby jsou takový druh služeb, jejichž spotřebitelem je veřejnost jako sociální subjekt. Jejich poskytovatelem jsou orgány veřejné správy, které mají za úkol, aby veřejné služby uspokojovaly společenské potřeby při respektování principu subsidiarity¹. Z tohoto hlediska můžeme rozlišit veřejné služby na centrální úrovni (například obrana či bezpečnost) a veřejné služby na úrovni samospráv (například veřejná doprava či odvoz komunálního odpadu). (Ochraňa, 2007)

Prostředky na financování veřejných služeb jsou získávány nepřímo prostřednictvím daní. Veřejné služby by bylo nevýhodné, nepraktické či nemožné poskytovat plně na komerční bázi, a z tohoto důvodu jsou financovány z veřejných prostředků (např. ze státního rozpočtu, rozpočtů samosprávných celků, z poplatků občanů či z účelových fondů). (Slavík, 2014)

Rozdělení veřejných služeb

Veřejné služby lze rozdělit na:

- ❖ **Věcné veřejné služby:** Předmětem těchto služeb je poskytování konkrétního užítku občanům – například zdravotnictví, školství či veřejná doprava;
- ❖ **Správní veřejné služby:** Předmětem správních veřejných služeb je obrana, veřejný pořádek, bezpečnost státu a další způsoby regulace života ve společnosti. (Slavík, 2014)

---

¹ Politická zásada, která určuje, že se rozhodování a zodpovědnost ve veřejných záležitostech má odehrávat na nejnižších stupních veřejné správy – nejbliže občanům.

Základní odvětví veřejných služeb

Veřejným sektorem souhrnně nazýváme jak veřejné služby, tak poskytovatele veřejných služeb. Jádrem veřejného sektoru je veřejná správa, ale kromě veřejné správy jsou do veřejného sektoru zahrnuty i další organizace, které poskytují veřejné služby, jako jsou nemocnice či školy. Podle klasifikace OSN COFOG (Classification of the Functions of Government – klasifikace funkcí vlády) rozdělujeme služby ve veřejném sektoru do těchto základních odvětví:

- ❖ Všeobecné veřejné služby (veřejné správa);
- ❖ Obrana;
- ❖ Veřejný pořádek a bezpečnost;
- ❖ Ekonomické záležitosti – například lesnictví, veřejná doprava, věda a výzkum či energetická infrastruktura;
- ❖ Ochrana životního prostředí;
- ❖ Bydlení a společenská infrastruktura;
- ❖ Zdravotnictví;
- ❖ Rekreace, kultura a náboženství;
- ❖ Vzdělávání;
- ❖ Sociální služby. (Slavík, 2014)

Způsoby poskytování veřejných služeb

Obec má několik možností jak poskytovat veřejné služby. První formou je poskytování veřejné služby obcí samotnou, respektive obec přenesení poskytování na jiný subjekt, který sama zřídila či založila. Druhou formou, jak poskytovat veřejné služby, je veřejná zakázka, kdy obec přenesení poskytování služby na jinou organizaci. Poslední možností je založení partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem. Při výběru jedné z variant je důležité zohlednit rozpočet obce, kvalitu poskytované služby a náklady na poskytovanou veřejnou službu. (Ochrana, 2007)

Typy organizací a společností poskytující veřejné služby

Obec může veřejnou službu poskytovat sama, nebo tuto povinnost přenést na jiný subjekt. To znamená, že veřejná služba může být poskytována různými organizačně právními formami, které jsou uvedeny v tabulce 3 níže.

Tabulka 3: Typy společností a organizací k poskytování veřejných služeb

Typ organizace	Zákonná úprava	Vztah k obci	Příklad použití
Organizační složka obce	§ 24 – 26 z. č. 250/2000 Sb.	Zřizuje obec zřizovací listinou. Nemá právní subjektivitu.	Sociální služby, veřejně prospěšné práce
Příspěvková organizace	§ 27 – 37 z. č. 250/2000 Sb.	Zřizuje obec zřizovací listinou.	Mateřské školy, základní školy, technické služby
Obecně prospěšná společnost	Zákon č. 248/1995 Sb.	Zakládá buď sama obec zakládací listinou, nebo smlouvou s jinými subjekty.	Sociální služby, komunitní centrum
Svazek obcí	§ 49 – 53 z. č. 128/2000 Sb., § 39 z. č. 250/2000 Sb.	Více obcí založí svazek smlouvou a stanovami.	Mikroregion, svaz obcí
Zájmové sdružení právnických osob	§ 20 písmeno f občanského zákoníku	Obec je člen (spoluzřizovatel) zájmového sdružení právnických osob.	Základní škola, agentura
Společnost s ručením omezeným nebo akciová společnost	§ 105 – 153e obchodního zákoníku	Zakládá obec zakladatelskou listinou nebo společenskou smlouvou.	Technické služby, svoz odpadu, správa majetku
Družstvo	§ 221 – 260 obchodního zákoníku	Obec je členem družstva.	Bytové záležitosti

Zdroj: Ochrana, 2007, s. 56

2.3 ODPADOVÉ SLUŽBY V OBCÍCH

2.3.1 Legislativní úprava odpadového hospodářství

Odpadové hospodářství je ve světě poměrně mladou oblastí národního hospodářství. Ve vyspělejších zemích se odpadovým hospodářstvím začali zabývat teprve před 30 lety. V České republice vznikl první zákon o odpadech až v roce 1991, to znamená, že do té doby nebylo nakládání s odpady v ČR nijak legislativně kontrolováno ani řízeno. (Ministerstvo životního prostředí: Odpadové hospodářství, 2013)

V dnešní době jsou nejdůležitějšími právními předpisy v oblasti odpadů v České republice:

- ❖ **Zákon č. 185/2001 Sb.**, o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů;
- ❖ **Zákon č. 477/2001 Sb.**, o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech), ve znění pozdějších předpisů;
- ❖ **Vyhláška č. 383/2001 Sb.**, o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů;
- ❖ **Vyhláška MŽP č. 641/2004 Sb.**, o rozsahu a způsobu vedení evidence obalů a ohlašování údajů z této evidence, ve znění pozdějších předpisů;
- ❖ **Vyhláška č. 341/2008 Sb.**, o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady a o změně vyhlášky č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady (vyhláška o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady), ve znění pozdějších předpisů;
- ❖ **Vyhláška č. 374/2008 Sb.**, o přepravě odpadů a o změně vyhlášky č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, Seznam nebezpečných odpadů a seznamy odpadů a států pro účely vývozu, dovozu a tranzitu odpadů a postup při udělování souhlasu k vývozu, dovozu a tranzitu odpadů, ve znění pozdějších předpisů. (Ministerstvo životního prostředí: Platná legislativa, 2013)

2.3.2 Vysvětlení základních pojmů odpadového hospodářství

Mezi základní pojmy odpadového hospodářství řadíme:

❖ **Odpad**

Odpad je každá movitá věc, které se osoba zbavuje nebo má úmysl nebo povinnost se jí zbavit a přísluší do některé ze skupin odpadů uvedených v příloze č. 1 k tomuto zákonu.

❖ **Nebezpečný odpad**

Odpad uvedený v Seznamu nebezpečných odpadů a jakýkoliv jiný odpad vykazující jednu nebo více nebezpečných vlastností uvedených v příloze č. 2 k tomuto zákonu. Nebezpečnou vlastností může být například hořlavost, toxicita či výbušnost.

❖ **Komunální odpad**

Veškerý odpad vznikající na území obce při činnosti fyzických osob a který je uveden jako komunální odpad v Katalogu odpadů, s výjimkou odpadů vznikajících u právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání.

❖ **Odpadové hospodářství**

Činnost zaměřená na předcházení vzniku odpadů, na nakládání s odpady a na následnou péči o místo, kde jsou odpady trvale uloženy, a kontrola těchto činností.

❖ **Nakládáním s odpady**

Shromažďování, sběr, výkup, přeprava, doprava, skladování, úprava, využití a odstranění odpadů.

❖ **Shromažďování odpadů**

Krátkodobé soustředování odpadů do shromažďovacích prostředků v místě jejich vzniku před dalším nakládáním s odpady.

❖ **Skladováním odpadů**

Přechodné soustředování odpadů v zařízení k tomu určeném po dobu nejvýše 3 let před jejich využitím nebo 1 roku před jejich odstraněním.

❖ **Skládka**

Technické zařízení určené k odstraňování odpadů jejich trvalým a řízeným uložením na zemi nebo do země.

❖ **Sběr odpadů**

Soustředování odpadů právnickou osobou nebo fyzickou osobou oprávněnou k podnikání od jiných subjektů za účelem jejich předání k dalšímu využití nebo odstranění.

❖ **Výkup odpadů**

Sběr odpadů v případě, kdy odpady jsou právnickou osobou nebo fyzickou osobou oprávněnou k podnikání kupovány za sjednanou cenu.

❖ **Úprava odpadů**

Každá činnost, která vede ke změně chemických, biologických nebo fyzikálních vlastností odpadů (včetně jejich třídění) za účelem umožnění nebo usnadnění jejich dopravy, využití, odstraňování nebo za účelem snížení jejich objemu, případně snížení jejich nebezpečných vlastností.

❖ **Opětovné použití odpadů**

Postupy, kterými jsou výrobky nebo jejich části, které nejsou odpadem, znovu použity ke stejnému účelu, ke kterému byly původně určeny.

❖ **Využití odpadů**

Činnost, jejímž výsledkem je, že odpad slouží užitečnému účelu tím, že nahradí materiály používané ke konkrétnímu účelu.

❖ **Recyklace odpadů**

Jakýkoliv způsob využití odpadů, kterým je odpad znovu zpracován na výrobky, materiály nebo látky pro původní nebo jiné účely jejich použití, včetně přepracování organických materiálů.

❖ **Odstranění odpadů**

Činnost, která není využitím odpadů, a to i v případě, že tato činnost má jako druhotný důsledek znovuzískání látek nebo energie.

❖ **Zpracování odpadů**

Využití nebo odstranění odpadů zahrnující i přípravu před využitím nebo odstraněním odpadů.

❖ **Původce odpadů**

Právnícká osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání, při jejíž činnosti vznikají odpady, nebo právnícká osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání, která provádí úpravu odpadů nebo jiné činnosti, jejichž výsledkem je změna povahy nebo složení odpadů, a dále obec od okamžiku, kdy nepodnikající fyzická osoba odpad odloží na místě k tomu určeném; obec se současně stane vlastníkem tohoto odpadu.

❖ **Oprávněná osoba**

Každá osoba, která je oprávněna k nakládání s odpady podle tohoto zákona nebo podle zvláštních právních předpisů.

❖ **Obchodník**

Právnícká osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání, která nakupuje nebo prodává odpad a jedná přitom na vlastní odpovědnost. (Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, 2001)

2.3.3 Plány odpadového hospodářství

Plány odpadového hospodářství jsou zpracovávány jako nástroj pro předcházení vzniku odpadů a vyhodnocování stavu odpadového hospodářství. Existují plány odpadového hospodářství (POH) pro Českou republiku, které zpracovává Ministerstvo životního prostředí, dále plány krajů v samostatné působnosti a plány původců odpadů.

Návrh POH České republiky zpracovává Ministerstvo životního prostředí, které dále spolupracuje s příslušnými orgány veřejné správy a veřejností. POH ČR je rozdělen na

závaznou a směrnou část. Závazná část obsahuje rámcové cíle a opatření pro předcházení vzniku odpadů a nakládání s odpady. Směrná část doplňuje a upřesňuje část závaznou. POH ČR se zpracovává na 10 let a je nutné ho změnit po každé zásadní změně podmínek. Do POH ČR je možné nahlížet a pořizovat si z něj poznámky, opisy či kopie.

POH kraje je zpracováván pro spravované území kraje a obsahuje závaznou a směrnou část. Je nutné, aby byl v souladu se závaznou částí POH ČR. Závazná část řeší předcházení vzniku odpadů a nakládání s nimi na území kraje. POH kraje se zpracovává na dobu 10 let a musí být změněn po každé zásadní změně podmínek.

POH původce odpadů zpracovávají ti původci odpadů, kteří vyprodukují více než 10 t nebezpečného odpadu nebo více než 1000 t ostatního odpadu ročně. Tento plán musí být v souladu se závaznou částí POH kraje. POH původce odpadů se zpracovává na dobu 5 let a změny tohoto plánu jsou nutné vždy, když dojde k zásadní změně podmínek. Obce jako původci odpadů mohou na základě písemné dohody zpracovávat společný plán, ve kterém určují rozsah a nakládání s komunálním odpadem, ale pouze tehdy pokud vytvořily dobrovolný svazek obcí. (Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, 2001)

2.3.4 Dělení odpadů

Jako kritérium při rozdělování odpadů do skupin může sloužit mnoho kritérií jako původ, vznik, vlastnosti, vliv na prostředí a člověka, způsob zneškodňování apod. Jednou z možností je členění odpadů tímto způsobem:

1) Podle základních fyzikálních vlastností:

- ❖ Odpady tuhé;
- ❖ Odpady plynné;
- ❖ Odpady kapalné;
- ❖ Odpady směsné.

2) Podle původu vzniku:

- ❖ Odpady průmyslové;
- ❖ Odpady stavební;
- ❖ Odpady zemědělské;

- ❖ Odpady komunální;
- ❖ Odpady těžební;
- ❖ Odpady ostatní.

3) Podle vlivu na životní prostředí:

- ❖ Ostatní odpady;
- ❖ Zvláštní odpady: Odpady, které jsou škodlivinou, nebo odpady, které mají nebezpečné vlastnosti pro člověka či životní prostředí. (Altman, 1996)

Komunální odpad

Komunálním odpadem je veškerý odpad vznikající na území obce při činnosti fyzických osob. Jako komunální odpad je brán také odpad, který vzniká při čištění veřejných prostranství a při údržbě veřejné zeleně. Komunální odpad dále rozdělujeme na:

- ❖ **Tuhý domovní odpad:** Odpad, který produkují domácnosti. Zařazujeme mezi něj kovy, papír, sklo, plasty, zbytky potravin či popel ze spalování pevných paliv;
- ❖ **Tuhý městský odpad:** Odpad vznikající na území obce či města, za běžných atmosférických podmínek si zachovává svůj tvar. (Kolář, Kužel, 2000)

2.3.5 Hierarchie způsobů nakládání s odpady

V rámci odpadového hospodářství je nutné, aby byla dodržována následující hierarchie nakládání s odpady:

- a) Předcházení vzniku odpadů,
- b) Příprava k opětovnému použití,
- c) Recyklace odpadů,
- d) Jiné využití odpadů, například energetické využití,
- e) Odstranění odpadů.

Z této hierarchie vyplývá, že každá osoba je povinná předcházet vzniku odpadů či vznik odpadů alespoň omezit. Pokud se tak nestane, snažíme se odpad využít či ho odstranit takovým způsobem, abychom nijak negativně neovlivňovali životní prostředí. (Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, 2001)

2.3.6 Způsoby využívání a zneškodňování odpadů

- ❖ **Recyklace:** Způsob, kdy znovu využíváme materiály nebo výrobky bez podstatných změn materiálu, z něhož byly vyrobeny. Týká se především kovů, plastů, skla a papíru. (Groda, 1997)
- ❖ **Skládkování:** Mnoho tuhých a kapalných odpadů se i v dnešní době zneškodňuje pouze skládkováním. Velice důležité je, aby skládky byly zajištěné tak, aby nedocházelo k průsaku do podlaží. Zvláštnímu druhu zacházení podléhají nebezpečné odpady, které lze ukládat pouze na speciálně zajištěné skládky.
- ❖ **Kompostování:** Proces, jehož účelem je zneškodňování škodlivých látek jejich rozkladem. Výsledkem kompostování jsou humusové látky, které jsou prospěšné pro rostliny. Kompostovat lze jen část komunálního odpadu jako zbytky jídel, melasu, nekvalitní ovoce a zeleninu apod.
- ❖ **Spalování:** Cílem spalování odpadů je snížení množství organických kontaminantů v odpadech a celkové omezení množství odpadů. Spalovat by se měly jen ty odpady, které již nelze využít jako druhotné suroviny. (Voštová, 2009)

2.3.7 Povinnosti a oprávnění obce při nakládání s komunálním odpadem

Obec při nakládání s komunálním odpadem vystupuje jako původce odpadů. To jí opravňuje k tomu, aby stanovila ve své samostatné působnosti obecně závaznou vyhlášku o tom, jak bude komunální odpad vznikající na jejím katastrálním území shromažďován, sbírán, přepravován, tříděn, využíván a odstraňován. Zároveň je obec povinná určit místa, kam mohou fyzické osoby umístit komunální odpad, který

vyprodukují a dále vytyčit místa, kam mohou občané ukládat nebezpečný komunální odpad.

Dále je obec oprávněna vybírat poplatky za shromažďování, sběr, přepravu, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů od fyzických osob. Tato činnost probíhá na základě smlouvy, která musí být uzavřena písemně a ve smlouvě musí být uvedena výše úhrady. Poplatníkem se tedy stává každá fyzická osoba, která při své činnosti produkuje komunální odpad. Naproti tomu plátcem poplatku je vlastník nemovitosti, kde komunální odpad vzniká. O správu poplatku se dále stará obec, která tento poplatek zavedla na svém území. Výše poplatku se stanoví na základě předpokládaných nákladů, které budou použity na nakládání s komunálním odpadem. (Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, 2001)

2.3.8 Platby za komunální odpad

Platby za komunální odpad patří do jedné z kategorií environmentálních plateb. Pokud provedeme kategorizaci environmentálních plateb, dostaneme čtyři kategorie plateb.

- ❖ Daně;
- ❖ Zvláštní poplatky;
- ❖ Správní a uživatelské poplatky;
- ❖ Úhrady (příspěvky, odvody).

Platby v odpadovém hospodářství můžeme zařadit do třetí kategorie jako uživatelské poplatky. **Správní a uživatelské poplatky** se vyznačují především tím, že platbě odpovídá nějaká konkrétní protislужba od státu či místních samospráv. „*V případě uživatelských poplatků se jedná o veřejnoprávní platbu, která je vybírána jako protislужba za využívání či použití specifických veřejných zařízení či institucí.*“ (Slavík, 2009, s. 25)

Smyslem uživatelských poplatků je částečné nebo úplné krytí nákladů spojených s provozem konkrétních zařízení či institucí. V případě těchto plateb je primárně

zdůrazňován fiskální aspekt, to znamená, že v tomto případě platba plní spíše roli ceny dané služby než roli ekonomického nástroje environmentální politiky. (Slavík, 2009)

Členění plateb

Produkce odpadů může být zpoplatněna různými způsoby. Mezi nejzákladnější způsoby můžeme zařadit:

- ❖ **Místní daně:** Místní daně financují řadu služeb v obcích, služby odpadového hospodářství jsou pouze jedny z těchto služeb.
- ❖ **Platby bez vazby na výkon:** Výpočet těchto plateb nezávisí na množství spotřebovaných služeb domácnostmi. Rozdělujeme je na paušální platby bez vazby na výkon a na variabilní platby bez vazby na výkon.
- ❖ **Platby závislé na výkonu:** Tyto platby jsou závislé na objemu spotřebovaných služeb a rozdělují se na variabilní platby a diferencované variabilní platby. (Slavík, 2009)

Výpočet základní platby za komunální odpad

Při výpočtu základní platby vycházíme z různých měřítek. V dnešní době se však využívají především následující měřítka pro výpočet:

- ❖ **Dle počtu členů domácnosti:** Pro výpočet platby je rozhodující počet lidí, kteří využívají obecní systém nakládání s odpady. Má povahu pevné platby. Z toho vyplývá, že poplatník nemá motivaci k tomu, aby vzniku odpadu předcházel, či odpad třídil.
- ❖ **Dle počtu domácností:** V tomto případě není rozhodující počet lidí v domácnosti, ale samotný počet domácností. Plátce poté rozpočítává platbu mezi jednotlivé domácnosti a nezáleží na tom, kolik členů domácnost má. I v tomto případě nemá jedinec motivaci k předcházení vzniku odpadů či jeho třídění.

- ❖ **Dle počtu sběrných nádob:** Rozhodující je zde počet sběrných nádob, které má poplatník k dispozici. Při výpočtu není důležitý objem sběrných nádob, ale přímo jejich počet. Tento fakt zjednodušuje z pohledu obce kalkulaci.
- ❖ **Dle velikosti pozemku:** Problémem u tohoto výpočtu je definování velikosti pozemku. Obce se musejí potýkat s otázkami, zda jako pozemek brát jeho celkovou výměru či pouze zastavěnou plochu. Další nevýhodou je omezená motivace pro třídění a předcházení odpadu. (Slavík, 2009)

2.3.9 Systémy plateb za komunální odpad v praxi

V současnosti je možné v praxi najít mnoho systémů plateb za komunální odpad. Podle německého vzoru plateb se jedná především o tyto systémy:

- ❖ Smíšené systémy;
- ❖ Znamkové systémy;
- ❖ Systémy založené na identifikaci odpadu;
- ❖ Systémy založené na váženém sběru odpadu.

❖ **Smíšené systémy**

Smíšené systémy jsou ty systémy, které kombinují různá měřítka pro výpočet výše platby. V praxi se jedná především o kombinaci výpočtu dle počtu členů domácnosti, dle počtu domácností nebo velikosti pozemku s výpočty dle objemu a počtu sběrných nádob a frekvence jejich svozu. Smíšené systémy jsou nejvíce vhodné v obcích do 20 000 obyvatel či v obcích, které mají více jak 50 000 obyvatel. Důvodem jsou především malé nároky na správu, personál a administrativu. Mezi hlavní výhody těchto systémů lze zařadit silnou motivaci předcházení vzniku odpadu či využitelnost systému v oblastech s vysokou hustotou zalidnění. (Slavík, 2009)

❖ **Známkové systémy**

Výše platby se u známkových systémů stanovuje paušálně. Frekvenci svozu si určuje sám občan tím, že na sběrnou nádobu vylepí tzv. známku. Tuto známku si mohou spotřebitelé koupit na obecním úřadě či jiných předem vyznačených místech. Problémem u známkových systémů je častý vznik černých skládek. Protiopatřením může být určení minimálního počtu zakoupených známek. Motivačním prvkem tohoto systému je možnost volby objemu nádoby a tím ovlivnění výše hodnoty známky. (Mrázek, Kotoulová, Černík, 1998)

❖ **Systémy založené na identifikaci odpadu**

Tyto systémy patří k moderním systémům plateb za komunální odpad, které začaly nahrazovat známkové systémy. Rozdílem oproti známkovým systémům je proces identifikace sběrných nádob, který se uskutečňuje prostřednictvím čárového kódu či čipu, který je umístěn na sběrné nádobě. Velkou výhodou těchto systémů je kombinace odpovědnosti domácností za produkováný odpad a nízkých nákladů na provoz. Problémem těchto systémů je nárůst nelegálního zacházení s odpady a vznik černých skládek. Tento problém je však nevyhnutelný, ale je zde možnost ho snižovat důslednou kontrolou v obcích. (Slavík, 2009)

❖ **Systémy založené na váženém sběru odpadu**

Platba je stanovena podle skutečného množství odpadu ve sběrné nádobě. K měření objemu odpadu v nádobě dochází při jejím vyprazdňování. Motivačním prvkem u tohoto systému je možnost snížení hmotnosti odpadu např. využitím tříděného sběru. Úhradu za vážený sběr odpadu tvoří paušální částka (obvykle 50% ceny) a variabilní částka, která se určuje podle množství odpadu v nádobě. (Mrázek, Kotoulová, Černík, 1998)

3 METODIKA

Bakalářská práce je zaměřena na analýzu odpadového hospodářství a zabývá se především systémem odpadového hospodářství v Týně nad Vltavou a spokojeností obyvatel se systémem. Práce je rozdělena do dvou částí – do části teoretické a praktické.

Pro vypracování teoretické části práce bylo nutné studium potřebné odborné literatury, zákonů, vyhlášek a dokumentů týkajících se služeb a odpadového hospodářství v obcích. Zpočátku jsou definovány služby obecně, jejich vlastnosti a klasifikace služeb. Dále se práce konkrétně zaměřuje na veřejné služby v obcích a jejich poskytování a jako poslední je vysvětlena problematika odpadového hospodářství v obcích, na kterou je v práci kladen největší důraz. Všechny zdroje, které byly potřebné k vypracování teoretické části, jsou uvedeny na konci práce v části nazvané Zdroje.

Praktická část bude rozdělena do více kapitol. V první kapitole bude představeno město Týn nad Vltavou, jeho charakteristika, historie a městská správa. Následující kapitola bude zaměřena na představení systému odpadového hospodářství v obci, jeho poskytovatele, budou nastíněny cíle Plánu odpadového hospodářství Týna nad Vltavou a poplatků za svoz odpadu v obci. Informace budou získávány sekundárně z internetu, především z webových stránek města, dále pak z Plánu odpadového hospodářství Týna nad Vltavou a z obecně závazných vyhlášek města. Kapitola s charakteristikou města Týna nad Vltavou bude také čerpat z několika publikací o městě od týnských rodáků.

V poslední kapitole praktické části bude vyhodnocen výzkum. Pro získání dat pro výzkum bude provedeno dotazníkové šetření, ve kterém budou moct občané vyjádřit své názory na systém odpadového hospodářství v obci. Dotazníkové šetření bude probíhat čtrnáct dní, od 4. dubna 2014 do 18. dubna 2014. K vytvoření dotazníku bude využit server drive.google.com, kde budou respondenti dotazník vyplňovat online. Cílovou skupinou budou všichni občané města Týn nad Vltavou. Dotazník bude obsahovat 18 otázek, které budou mít podobu uzavřených i polootevřených otázek. Výsledky budou zpracovány za pomoci programu Microsoft Word. Pro lepší přehlednost budou výsledky šetření doprovázeny tabulkami a grafickým znázorněním.

V poslední kapitole budou zpracovány případné návrhy a navržena řešení pro zlepšení situace ve městě dle vlastní úsudku.

4 PRAKTICKÁ ČÁST

4.1 CHARAKTERISTIKA TÝNA NAD VLTAVOU

4.1.1 Obecná charakteristika města

Název města Týn nad Vltavou vznikl pravděpodobně ze staročeského slova „týn“, které označovalo hrazené místo či pevnost. Výhodná poloha obce je hlavním důvodem toho, že místo bylo osídleno již v mladší době kamenné. První zmínky o obci pocházejí z 11. století, kdy byl Týn majetkem pražského biskupství. (Krausová, 2000)

Město Týn nad Vltavou se rozkládá v Jihočeském kraji asi 32 km severně od Českých Budějovic a leží na obou březích řeky Vltavy – jeho přesná poloha lze vidět na mapě níže, viz obrázek č. 2. Obec a její okolí spadají do oblasti Vltavotýnska, která je součástí Českobudějovické a Třeboňské pánve. Vltavotýnsko severně sousedí s Táborskou pahorkatinou a na severozápadu přechází do oblasti Píseckých hor. Převážná část Vltavotýnska je zvlněnou náhorní rovinou, kde se nadmořská výška pohybuje od 352 m n. m. až do 626 m n. m. Nejnižší bod se nachází na soutoku řek Vltavy a Lužnice, naopak nejvyšším bodem je Velký Kamík. Největší vliv na utváření krajiny mají řeky Vltava a Lužnice, které v krajině vymílají kaňonovitá koryta. (Wikipedia: Týn nad Vltavou, 2014)

Týn nad Vltavou se dělí na osm částí, které jsou: Hněvkovice na levém břehu Vltavy, Koloděje nad Lužnicí, Malá Strana, Netěchovice, Nuzice, Předčice, Týn nad Vltavou a Vesce. (Obce-města: Týn nad Vltavou, 2012)

Obrázek 2: Poloha města Týn nad Vltavou

Zdroj: Týn nad Vltavou: O městě Týn nad Vltavou, 2013

4.1.2 Historie města Týna nad Vltavou

První historické zmínky o osídlení na území Týna nad Vltavou pocházejí z 11. století, kdy na pravém břehu řeky Vltavy vznikla osada náležející pražskému biskupství.

K velkému rozvoji Týna došlo v 13. století, kdy biskup Tomáš z Bechyně vybudoval v místech původního opevněného dvorce kamenný hrad a založil nové městské centrum tzv. „Nový Týn“ soustředěný v okolí dnešního náměstí Míru. V roce 1251 byl v jižní části náměstí vybudován kostel sv. Kryštofa. Týn jako město vzniklo až v roce 1327, kdy původní osada získala celnici, která ji opravňovala k výběru mýtného. Spojení s Prahou zajišťovaly vory na řece Vltavě a Týn díky čilému obchodnímu ruchu bohatl.

První velká rána přišla v roce 1564, kdy Týn postihl jeden z nejničivějších požárů, při němž shořela většina domů na náměstí včetně kostela sv. Kryštofa. Na konci 60. let bylo náměstí znovu obnoveno, vyrostly zde honosné měšťanské domy, městská radnice a nový kostel zasvěcený sv. Jakubu Většímu.

12. března 1796 zasáhl Týn nad Vltavou další požár, který byl nejničivější v historii města. Shořela radnice, zámek, škola, děkanství, špitál a částečně také kostel a zchudlé město jen pozvolna získávalo svou bývalou podobu.

Rok 1849 byl převratný pro organizaci státní správy. Do čela města byl dosazen měšťanský výbor a nová organizace státní správy dala vzniknout okresu Týn nad Vltavou, který měl celkem 22 obcí a žilo v něm 17 395 obyvatel.

Další ranou pro město byla druhá světová válka. Hned na začátku války byli zatčeni čelní představitelé města a byli deportováni do koncentračních táborů. Hrůzy války pokračovaly i na jaře roku 1942, kdy byli židovští obyvatelé Vltavotýnska převezeni do koncentračních táborů. Byl zrušen okresní úřad a ve městě zůstal pouze okresní soud.

25. února 1948 přichází znárodnování a začínají vznikat nové státní podniky, především Jitex a Stavokonstrukce. Změna ve státní správě proběhla v roce 1960, kdy byl zrušen okres Týn nad Vltavou a město bylo přiděleno do okresu České Budějovice.

Jednu z největších změn pro město přinesla stavba Jaderné elektrárny Temelín v osmdesátých letech minulého století. Pro potřeby elektrárny byla postavena dvě vodní díla – přehrada Hněvkovice a vyrovnávací stupeň Kořensko a vzduť Vltavy způsobilo zánik jezů.

Poslední výraznější obměny ve městě přinesl revoluční rok 1989. Byly obnoveny drobné živnosti, soukromé firmy a spolky. Současnou podobu města lze vidět na obrázku č. 3 níže. (Sudová, 2010)

Obrázek 3: Město Týn nad Vltavou

Zdroj: Ubytování-České-Budějovice: Ubytování Týn nad Vltavou, 2012

4.1.3 Památky a kultura města

Město Týn nad Vltavou se může pyšnit několika významnými památkami. Nejvíce historických staveb najdeme v centru města. Monumentem města je kostel sv. Jakuba, který se nachází v dolní části týnského náměstí. Zajímavostí jsou kostelní varhany z roku 1719, které patří k nejzachovalejším barokním nástrojům v Čechách. Další historickou stavbou týnského náměstí je zámek - viz obrázek č. 4 níže, který v dnešní době slouží jako Městské muzeum a sídlo tu má i Městská knihovna. Do sklepení pod zámkem ústí podzemní chodby vytesané do skály, pravděpodobně jsou pozůstatkem původního podzemního labyrintu. (Krausová, 2000)

Obrázek 4: Týnský zámek

Zdroj: Týn nad Vltavou: Zámek – Městské muzeum, 2013

Další historické památky jsou roztroušeny různě po městě. Za zmínku stojí např. secesní dům, kde se narodil 7. ledna 1769 Antonín Jaroslav Puchmajer. Zajímavostí je Železný most nad řekou Vltavou, který byl otevřen 4. listopadu 1892 a nyní se řadí mezi technické památky ČR. Za návštěvu určitě stojí i park, kde najdeme pozůstatky hradu, z kterého se dochoval pouze vstupní most přes hradní příkop. V roce 1983 v tomto parku vybuodovala divadelní jednota Vltavan otáčivé hlediště, které se může pyšnit tím, že je jedinou amatérskou scénou svého druhu ve střední Evropě. Pozůstatkem po dovozu soli do ČR je solnice na pravém břehu řeky Vltavy. Na fasádě solnice jsou zajímavé fresky mořské panny a lvů se solnými bečkami pocházející z 19. století. Dnes je solnice využívána jako skladovací prostor.

Kultura v Týně je zajišťována na několika místech. Jedním z hlavních kulturních bodů je MDK Sokolovna, kde se pořádají jak divadla, tak koncerty a další kulturní akce. V budově Sokolovny je i kino a restaurace. Dalším kulturním místem je bývalý zámek, kde momentálně sídlí Městské muzeum a Městská knihovna. Muzeum se může pyšnit rozsáhlou sbírkou vltavínů a expozicí Svět loutek od Matěje Kopeckého. (Krausová, 2000)

K odpočinku a rekreaci v Týně slouží několik parků, sportovní hala, fitness centra, tenisové kurty či cyklistická stezka kolem Vltavy.

4.1.4 Městská správa a politika

Od roku 2003 je Týn nad Vltavou obec s rozšířenou působností. Do správního obvodu náleží třináct obcí: Bečice, Čenkov u Bechyně, Dobšice, Dolní Bukovsko, Dražič, Hartmanice, Horní Kněžeklady, Hosty, Chrást'any, Modrá Hůrka, Temelín, Všemyslice a Žimutice.

V zastupitelstvu města Týn nad Vltavou působí 21 členů. Momentálně mají v zastupitelstvu nejvíce členů strany US-DEU, ODS a Sdružení přátel Vltavotýnska. Rada Týna nad Vltavou má sedm členů. Starostou města je od roku 2010 Milan Šnorek (ODS), který dříve působil na vltavotýnském gymnáziu jako učitel. (Wikipedie: Městská správa a politika Týna nad Vltavou, 2014)

4.2 ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ MĚSTA TÝN NAD VLTAVOU

Odpadové hospodářství ve městě Týn nad Vltavou upravují dvě vyhlášky. První z nich je obecně závazná vyhláška č. 5/2005, která zavádí systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na území města. Druhou je obecně závazná vyhláška č. 2/2012, která přímo určuje výši místního poplatku za komunální odpad, její splatnost, osvobození, poplatníky, ohlašovací povinnost a další náležitosti.

4.2.1 Systém nakládání s komunálním odpadem

- ❖ Shromažďování, sběr, přepravu, třídění, využívání a odstraňování odpadu od fyzických osob na území města Týn nad Vltavou zajišťuje oprávněná osoba. Na základě smlouvy s oprávněnou osobou mohou tento systém využívat i právnické a fyzické osoby oprávněné k podnikání;
- ❖ Oprávněnou osobou je na území obce:
  - a) RUMPOLD, s.r.o. Praha, provozovna Tábor, tř. Jaroše 2418, 390 03 Tábor, IČO: 61459364,
  - b) Rumpold – T, s.r.o., Budějovická 82, 375 01 Týn nad Vltavou, IČO: 26015633.
- ❖ Vyprodukovaný komunální odpad se shromažďuje do několika typů sběrných nádob:
  - a) Komunální odpad z domácností se ukládá do typizovaných nádob o objemu 110 litr či do kontejnerů o objemu 1100 litr,
  - b) Kontejnery o objemu 1000 litr využívají ke shromažďování odpadu domácnosti v chatových oblastech,
  - c) Na objemný odpad jsou určeny typizované velkoobjemové kontejnery, které jsou k dispozici buď na sběrném dvoře Liškárna, či jsou přistavovány na stanoviště dle schváleného harmonogramu,
  - d) Tříděný odpad patří do barevně odlišených nádob, které jsou zřetelně označeny druhem odpadu, který je možno do nich uložit.

- ❖ Pro ukládání nebezpečných složek odpadu vznikajících na území města Týn nad Vltavou je vytyčeno místo ve sběrném dvoře Liškárna. Tato služba je bezplatně poskytována fyzickým osobám, právnické a fyzické osoby oprávněné k podnikání mohou tuto službu využít za úplatu dle platného ceníku města;
- ❖ V rámci tohoto systému je zakázáno:
  - a) Ukládání komunálního odpadu mimo k tomu určených sběrných nádob a znečišťování okolí sběrných nádob,
  - b) Ukládání komunálního odpadu do sběrných nádob o objemu 1100 litr jinak než v zavázaných igelitových pytlích,
  - c) Dávat do sběrných nádob odpad, který nemá charakter komunálního odpadu (např. zeminu, zahradní odpad, uhynulá zvířata apod.),
  - d) Do nádob na tříděný odpad ukládat jiné druhy komunálního odpadu, než pro který jsou tyto nádoby určeny.
- ❖ Jakékoliv porušení systému a tím porušení vyhlášky č. 5/2005 se postihuje v souladu s platnými právními normami. (Obecně závazná vyhláška města Týn nad Vltavou č. 5/2005, o systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na území města Týn nad Vltavou, 2005)

Povinnosti fyzických osob

V rámci systému nakládání s komunálním odpadem mají dle vyhlášky č. 5/2005 fyzické osoby následující povinnosti:

- ❖ Komunální odpad shromažďovat, třídít a předávat k využití či odstraňování odděleně a ukládat ho pouze na místa k tomu určená;
- ❖ Umožnit pověřené osobě přístup ke sběrným nádobám v době jejich vyvážení;
- ❖ Neukládat do sběrné nádoby žhavý popel jinak nádoba nebude vyprázdněna;
- ❖ Sběrné nádoby naplnit pouze tak, aby se daly uzavřít;
- ❖ Sběrné nádoby o objemu 110 litr umístit v den svozu na určené místo do 6:00 hod. ráno nebo večer před dnem svozu;

- ❖ Po vyprázdnění odstranit sběrné nádoby z učeného místa co nejdříve, nejpozději však do 20:00 hod svozového dne;
- ❖ Do nádob na tříděný odpad ukládat pouze ten odpad, pro který jsou určeny;
- ❖ Objemný odpad ukládat pouze do velkoobjemových kontejnerů nebo jej uložit na sběrném dvoře;
- ❖ Nebezpečné složky komunálního odpadu vytřídit a uložit je na sběrném dvoře. (Obecně závazná vyhláška města Týn nad Vltavou č. 5/2005, o systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na území města Týn nad Vltavou, 2005)

Místní poplatek za provoz systému nakládání s komunálním odpadem

Místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů zavádí vyhláška č. 2/2012. Řízení o poplatcích vykonává správce poplatku, kterým je pověřený odbor Městského úřadu v Týně nad Vltavou.

- ❖ Poplatek jsou povinny platit:
  - a) Fyzické osoby, které mají v obci trvalý pobyt,
  - b) Fyzické osoby, které pobývají na území České republiky přechodně a jejich pobyt je delší než 3 měsíce
  - c) Fyzické osoby, kterým byla udělena mezinárodní ochrana dle zákona upravujícího azyl, či fyzické osoby, kterým byla udělena dočasná ochrana
  - d) Fyzické osoby, které mají ve vlastnictví stavbu určenou k rekreaci, byt či dům, kde není k trvalému pobytu hlášená žádná osoba – tyto fyzické osoby platí poplatek ve výši odpovídající poplatku za jednu fyzickou osobu
- ❖ Za domácnost může poplatek platit jedna fyzická osoba, za osoby žijící v bytovém domě může poplatek platit správce objektu. Osoby, které platí poplatek za více osob, mají povinnost oznámit správci poplatku jména, příjmení a data narození osob, za které poplatek odvádí;

- ❖ Ohlašovací povinnost mají všichni poplatníci, kterým vznikla poplatková povinnost. Správci poplatku se musí ohlásit nejdéle do 15 dnů, kdy jim tato povinnost vznikla;
- ❖ Sazba poplatku je 660 Kč a je tvořena ze dvou částí. První část je fixní a její momentální výše je stanovena na 250 Kč za osobu na rok. Druhá část je variabilní a stanovuje se ze skutečných nákladů obce na sběr a svoz komunálního odpadu předchozího kalendářního roku. V předchozím roce činily náklady 5 491 805,85 Kč, z této částky byla stanovena variabilní sazba 410 Kč za osobu na rok;
- ❖ Poplatek za sběr a svoz komunálního odpadu je splatný jednorázově, a to nejpozději do 30. 6. příslušného kalendářního roku;
- ❖ Pokud poplatník nezplatí poplatek včas či ve správné výši, vyměří mu správce poplatku poplatek platebním výměrem. Poplatky, které nebudou zaplacený ve stanoveném čase, může správce poplatku zvýšit až na trojnásobek. (Obecně závazná vyhláška města Týn nad Vltavou č. 2/2012, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, 2012)

Provozovatel odpadového hospodářství

Provoz odpadového hospodářství na území města Týn nad Vltavou má na starosti firma Rumpold, s.r.o. se sídlem v Praze, která byla založena roku 1992 jako dceřiná společnost rakouské firmy Rumpold, a.s. Firma pracuje s nejmodernějšími technologiemi sběru, svozu, třídění, zpracování, recyklace a zneškodňování odpadů a jejím cílem je poskytování kvalitních a komplexních služeb tak, aby dodržovala heslo „Čistě a jistě“.

Konkrétně se firma zaměřuje na poskytování následujících služeb:

- ❖ Komunální odpad: svoz zbytkového odpadu, svoz velkoobjemového odpadu, pronájem velkoobjemových kontejnerů;
- ❖ Třídění: separovaný sběr skla, papíru, plastů, nápojových kartonů, provoz dotřídňovacích technologií;

- ❖ Zneškodňování nebezpečného odpadu: návrh systému používání sběrových a přepravních nádob, stanovení charakteru odpadů dle požadavku právních norem, svoz nebezpečných odpadů, zneškodnění nebezpečných odpadů;
- ❖ Provoz sběrných dvorů: sběr nebezpečných složek komunálního odpadu;
- ❖ Oblast poradenství: pro obce i právnické subjekty. (Rumpold: Provoz Týn nad Vltavou, 2013)

Sběrný dvůr Liškárna

V Týně nad Vltavou je v provozu jeden sběrný dvůr, jehož vlastníkem je město a provozovatelem je Rumpold-T, s.r.o. Týn nad Vltavou. Sběrný dvůr mohou využívat všechny fyzické osoby, které mají trvalé bydliště v Týně nad Vltavou či jsou vlastníci nemovitosti (chata, chalupa) na území města. Občané a chataři mohou služby sběrného dvora v rámci poplatku využívat zdarma.

Do sběrného dvora mohou občané odnášet následující odpady. Celkový přehled druhů odpadů lze vidět v tabulce, viz Příloha 1.

- ❖ **Nebezpečný odpad:** obaly od barev, obaly od sprejů, rozpouštědla, kyseliny, pesticidy, jedy, nemrznoucí kapaliny, olejové filtry, dehet apod.;
- ❖ **Objemný odpad:** nábytek, matrace, koberce, dřevotřískové desky apod.;
- ❖ **Kovy:** hliníkové předměty, železný šrot, čisté plechovky od jídla apod.;
- ❖ **Plasty:** plastový nábytek, fólie, kanistry apod.;
- ❖ **Nápojové kartony:** krabice od mléka, džusů s označením C/PAP 81 nebo 84;
- ❖ **Biologicky rozložitelný odpad:** bioodpad ze zahrad - větve, listí, tráva apod.;
- ❖ **Stavební suť a zemina:** cihly, beton apod.

Do sběrného dvora nelze uložit následující odpady:

- ❖ **Oleje:** jiné než surové minerální oleje či přípravky, které nejsou jinde uvedené a obsahují nejméně 70% hmotnostních olejů;

❖ **Pneumatiky;**

❖ **Léčiva;**

❖ **Konfiskáty živočišného původu:** mrtvá těla živočichů a jejich části.

Momentálně je stávající sběrný dvůr Liškárna v ulici Bohunická z důvodu stavebních úprav uzavřen. Po celý rok 2014 bude sběrný dvůr v provozu v areálu bývalých kasáren v ulici Havlíčkova. (Týn nad Vltavou: Sběrný dvůr Liškárna, 2013)

4.2.2 Plán odpadového hospodářství města Týn nad Vltavou

Plán odpadového hospodářství (POH) města Týn nad Vltavou byl zpracován pro období 2010-2015 v souladu s POH Jihočeského kraje a POH České republiky. V následujících bodech bude představeno několik základních cílů POH Týna nad Vltavou, které se týkají nakládání s komunálním odpadem.

- ❖ Nakládání s komunálními odpady: Hlavním cílem je zvýšení množství odděleně sbíraných druhů komunálního odpadu – především sem patří sklo, papír, plasty;
- ❖ Předcházení vzniku odpadů a omezování jejich množství: Hlavním cílem tohoto bodu je environmentální vzdělávání a zefektivnění kvality odpadového hospodářství na úrovni veřejné správy;
- ❖ Nakládání s odpady z obalů: Hlavním cílem je zvýšení počtu sběrných nádob na separovaný sběr a tím zvýšit materiálové využití odpadů či zvýšení využití formou recyklace;
- ❖ Snížení podílu odpadů ukládaných na skládky: Hlavní cíl je snížení hmotnostního podílu odpadů ukládaných na skládky s výhledem dalšího postupného snižování. Realizace tohoto cíle je spojena s vyšším separovaným sběrem odpadů a vyšší využitelností sběrného dvora;
- ❖ Nakládání s vybranými odpady podle čtvrté části Zákona o odpadech: Hlavním cílem je vytvoření podmínek pro ekologické nakládání s autovraky a zajištění zpětného odběru výrobků jako je elektrošrot a elektronika. (Plán odpadového hospodářství Týna nad Vltavou, 2010)

4.3 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Součástí praktické části práce je i dotazníkové šetření, které je zaměřeno na odpadové hospodářství ve městě Týn nad Vltavou. Cílem dotazníkového šetření bylo zjistit, jak jsou občané spokojeni se systémem odpadového hospodářství ve městě, zda využívají možnost třídění odpadu a jak jim vyhovuje frekvence svozu odpadu a výše ceny poplatku za svoz odpadu. Dotazník obsahuje 14 otázek zaměřených na odpadové hospodářství a 4 otázky demografického typu, které se týkají pohlaví, věku, vzdělání a místa bydliště. Většina otázek byla uzavřená, pouze ve dvou byla možnost Jiné, kde respondenti mohli vyjádřit svůj názor.

V úvodu dotazníků je představen autor a dále jsou respondenti informováni o cíli dotazníku a jsou ujištěni, že je dotazník zcela anonymní a použit bude pouze pro účely bakalářské práce. Přesnou podobu dotazníku lze vidět v příloze (viz Příloha 2).

K distribuování dotazníků byl použit především internet. Přes webové stránky drive.google.com byl vytvořen formulář, který byl dále rozeslán přes sociální síť Facebook a email. Několik dotazníků bylo také distribuováno v tištěné podobě známým a příbuzným.

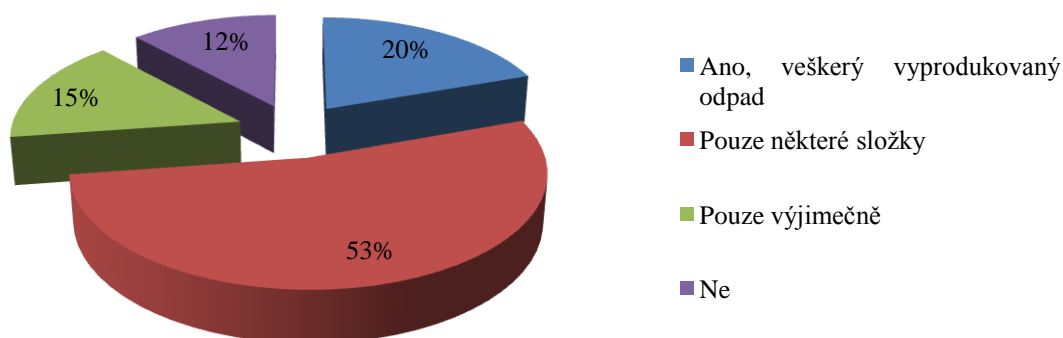
Dotazníkové šetření probíhalo asi čtrnáct dní a za tuto dobu se vrátilo 143 vyplněných dotazníků, které jsou v následující části práce vyhodnoceny.

Tabulka 4: Třídíte odpad?

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Ano, veškerý vyprodukovaný odpad	28	20
Pouze některé složky	76	53
Pouze výjimečně	22	15
Ne	17	12
Celkem	143	100

Zdroj: vlastní

Graf 1: Třídíte odpad?

Zdroj: vlastní

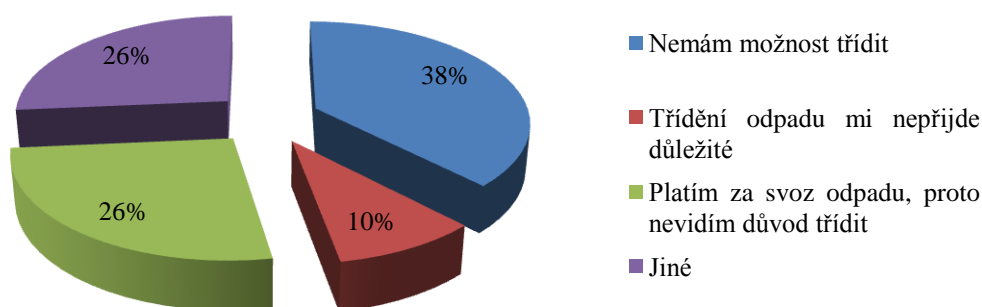
Výsledky dotazníkového šetření, které lze vidět v tabulce č. 4 a graficky znázorněné v grafu č. 1 výše, ukázaly, že více jak 70 % dotázaných pravidelně třídí odpad. Z toho 20 % třídí veškerý odpad, který vyprodukují, a 53 % třídí pouze některé složky odpadu. Pouze 17 dotazovaných odpovědělo, že odpad vůbec netřídí, a 22 dotazovaných třídí odpad pouze výjimečně. Tyto výsledky se dají považovat za pozitivní, jelikož je vidět, že se stále více domácností zamýšlí nad tím, jak naložit s odpadem, který vyprodukují.

Tabulka 5: Jaké důvody Vás vedou k tomu, že odpad netřídíte?

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Nemám možnost třídít	20	38
Třídění odpadu mi nepřijde důležité	5	10
Platím za svoz odpadu, proto nevidím důvod třídít	14	26
Jiné	14	26
Celkem	53	100

Zdroj: vlastní

Graf 2: Jaké důvody Vás vedou k tomu, že odpad netřídíte?

Zdroj: vlastní

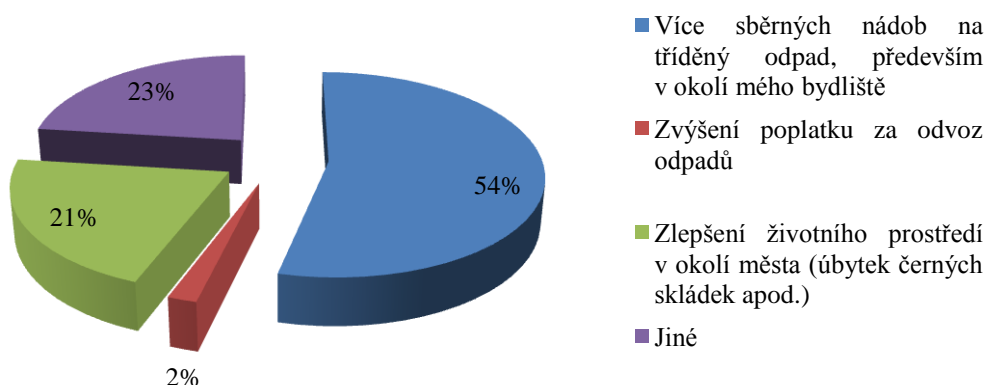
Z tabulky č. 5 a grafu č. 2 výše lze vyčíst, že hlavním důvodem proč občané v Týně nad Vltavou netřídí odpad je, že nemají možnost třídít. Tuto odpověď zaškrtno celkem 38 % respondentů a důvodů k této odpovědi může být několik, např. málo místa pro třídění v bytě či absence sběrných nádob v okolí bydliště. 14 dotázaných uvedlo, že platí za svoz odpadu, a proto nevidí důvod dále odpad třídít. Stejný počet respondentů zaškrtno otevřenou odpověď „Jiné“, kde uvedli jako hlavní důvody pro netřídění odpadu např. svou vlastní lenost, málo času či špatnou zkušenost s popeláři, kteří při vývozu sesypali všechny vytríděný odpad dohromady. Pouze 10 % nepřijde třídění odpadu důležité, což je pozitivní, protože z toho lze usoudit, že při změně určitých podmínek by lidé s tříděním případně začali.

Tabulka 6: Co by Vás případně vedlo k tomu začít odpad třídit?

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Více sběrných nádob na tříděný odpad, především v okolí mého bydliště	28	54
Zvýšení poplatku za odvoz odpadů	1	2
Zlepšení životního prostředí v okolí města (úbytek černých skládek apod.)	11	21
Jiné	12	23
Celkem	52	100

Zdroj: vlastní

Graf 3: Co by Vás případně vedlo k tomu začít odpad třídit?

Zdroj: vlastní

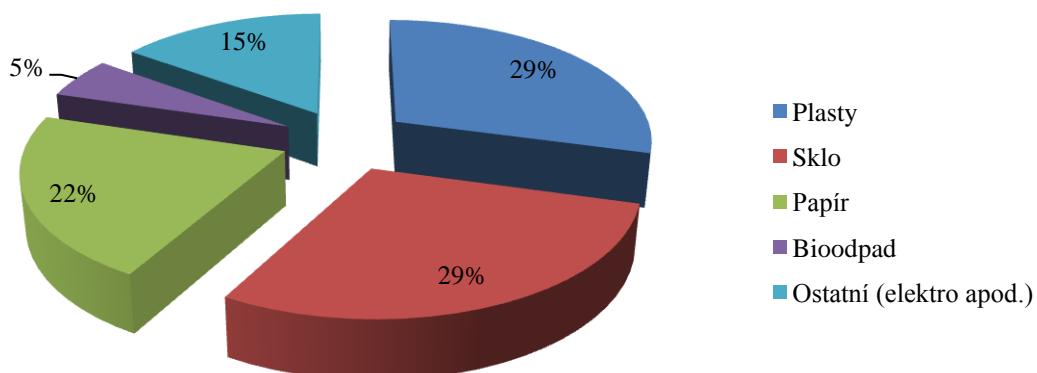
Jak lze vidět z tabulky č. 6 a grafu č. 3 výše, více než 50 % lidí by k třídění přimělo více sběrných nádob, a to především v okolí jejich bydliště. 11 respondentů by o třídění uvažovalo, pokud by v okolí Týna nad Vltavou ubylo černých skládek a tím by se zlepšilo životní prostředí. 23 % zvolilo možnost Jiné, kde navrhovali např. výkup vytríděného odpadu, odvoz tříděného odpadu přímo od domu či snížení poplatku za odpad. Pouze dvě procenta dotázaných by začala třídit v případě, že by se poplatek za odpad zvýšil. Z těchto výsledků lze usoudit, že největším problémem ve městě je málo sběrných nádob, proto by bylo vhodné počet navýšit a tím dosáhnout většího zájmu občanů o třídění.

Tabulka 7: Jaké složky odpadu třídíte?

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Plasty	109	29
Sklo	108	29
Papír	80	22
Biodpad	20	5
Ostatní (elektro apod.)	56	15
Celkem	373	100

Zdroj: vlastní

Graf 4: Jaké složky odpadu třídíte?

Zdroj: vlastní

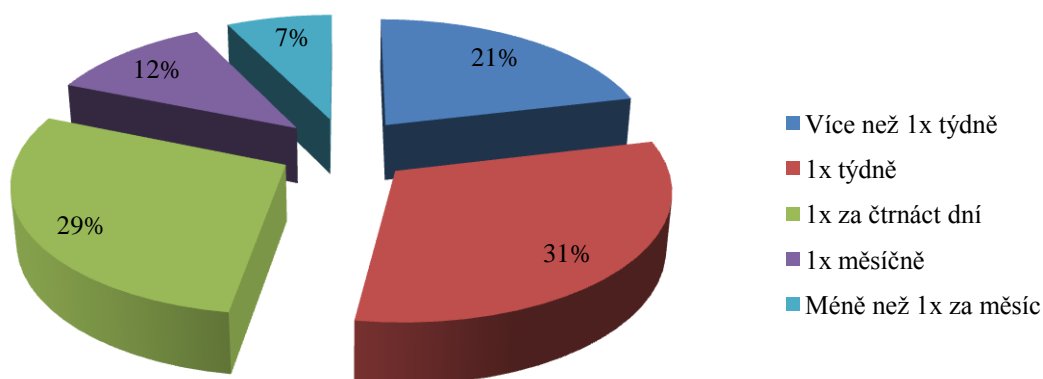
Respondenti u této otázky mohli zaškrtnout i více odpovědí. Na první pohled je z tabulky č. 7 a grafu č. 4 výše vidět, že občané nejvíce třídí plasty a sklo. Na druhém místě se umístil papír, který třídí asi 80 dotázaných z celkového počtu 143. 15 % respondentů uvedlo, že třídí i další složky odpadu jako rozbitou elektroniku a další. Nejméně tříděnou složkou odpadu se stal biodpad. Tento fakt bude pravděpodobně způsoben tím, že většina občanů nevlastní kompost a je pro ně složité odnést veškerý biodpad do sběrného dvora. Řešením by bylo zavedení sběrných nádob na biodpad v obci.

Tabulka 8: Jak často vynášíte vytríděný odpad do kontejnerů?

Odpoď	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Více než 1x týdně	26	21
1x týdně	38	31
1x za čtrnáct dní	35	29
1x měsíčně	14	12
Méně než 1x za měsíc	9	7
Celkem	122	100

Zdroj: vlastní

Graf 5: Jak často vynášíte vytríděný odpad do kontejnerů?

Zdroj: vlastní

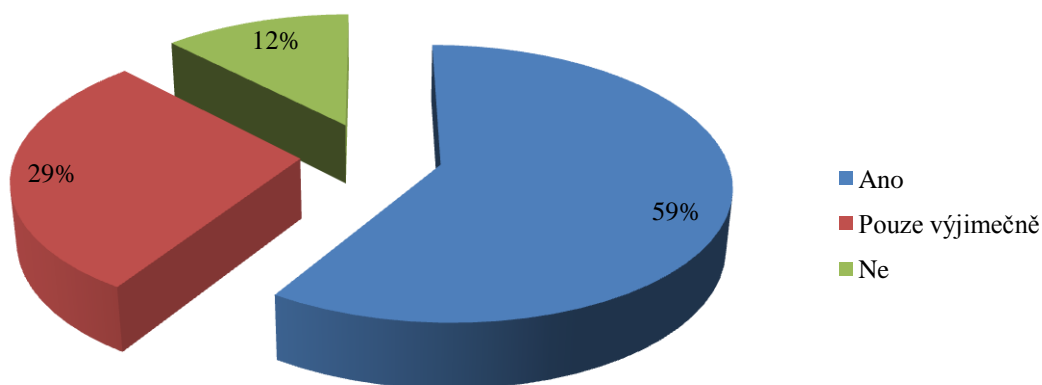
Otázka číslo pět zkoumala, jak často občané vynášejí vytrídění odpad. Z tabulky č. 8 a grafu č. 5 výše lze vyčíst, že 31 % dotázaných použije sběrné nádoby na tříděný odpad jednou za týden. Jednou za čtrnáct dní vynesou odpad 35 respondentů. Více než jednou týdně dojde k popelnici 21 % občanů, naopak jednou měsíčně a méně svůj vytríděný odpad vynesou celkem 25 dotázaných.

Tabulka 9: Využíváte možnosti uložení odpadu do sběrného dvora?

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Ano	72	59
Pouze výjimečně	35	29
Ne	15	12
Celkem	122	100

Zdroj: vlastní

Graf 6: Využíváte možnosti uložení odpadu do sběrného dvora?

Zdroj: vlastní

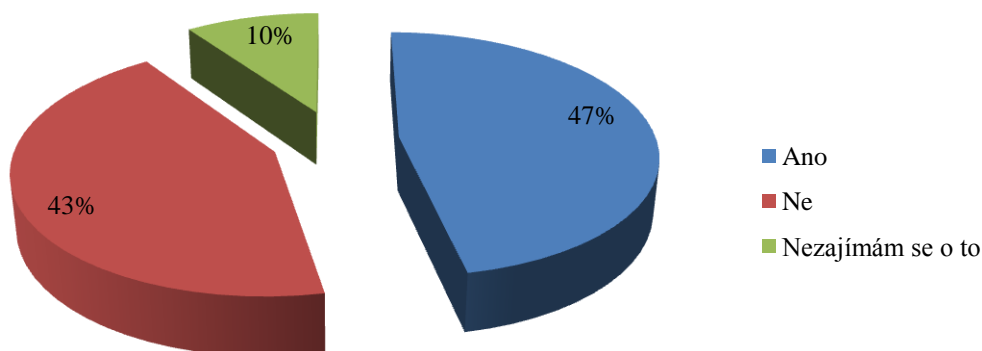
Otázka šest zjišťovala, kolik procent občanů využívá služeb sběrného dvora k odkládání objemných, nebezpečných či biologicky rozložitelných odpadů. Z grafu č. 6 a tabulky č. 9 výše lze vidět, že 71 % respondentů odpovědělo, že služby sběrného dvora využívají. 72 dotazovaných služeb sběrného dvora využívá pravidelně, 35 dotázaných pouze výjimečně. Jen 15 občanů sběrný dvůr vůbec nevyužívá. Výsledek je pro obec příznivý, protože nebezpečné, objemné a další odpady občané většinou odkládají tam, kam patří a tím omezují vznik černých skládek v okolí města.

Tabulka 10: Je podle Vás v Týně nad Vltavou dostatek sběrných nádob na tříděný odpad?

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Ano	67	47
Ne	62	43
Nezajímám se o to	14	10
Celkem	143	100

Zdroj: vlastní

Graf 7: Je podle Vás v Týně nad Vltavou dostatek sběrných nádob na tříděný odpad?

Zdroj: vlastní

Otázka číslo sedm měla za úkol zjistit, zda jsou občané spokojeni se současným množstvím sběrných nádob ve městě. Výsledky této otázky lze vidět výše, viz tabulka č. 10 a graf č. 7. V případě této otázky se názory značně rozcházejí, protože 67 dotázaných si myslí, že je sběrných nádob ve městě dostatek, ale skoro stejné množství respondentů (62) si myslí opak. Pouhých 14 lidí se o to vůbec nezajímá, pravděpodobně to budou respondenti, kteří odpad netřídí. Tato otázka dokázala, že by bylo vhodné, aby město počet sběrných nádob navýšilo. Prospělo by to jak spokojenosti občanů se systémem odpadového hospodářství, tak životnímu prostředí, protože pokud by se ve městě nacházelo více sběrných nádob, občané by pravděpodobně byli ochotní více třídít.

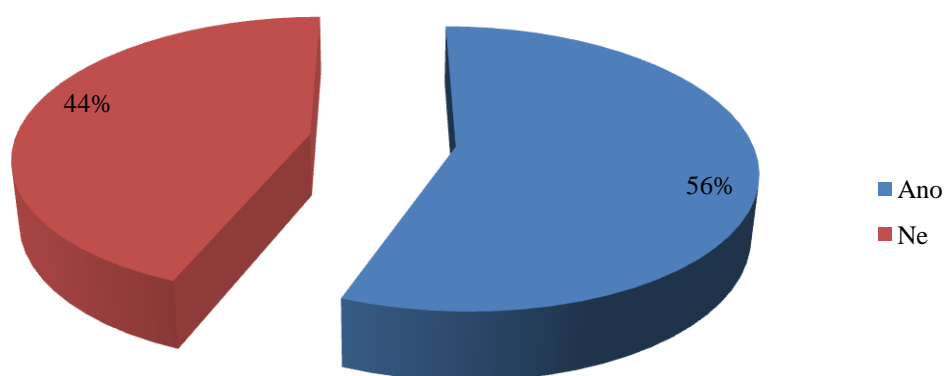

Tabulka 11: Víte, kolik ročně zaplatíte za odvoz odpadu?

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Ano	80	56
Ne	63	44
Celkem	143	100

Zdroj: vlastní

Graf 8: Víte, kolik ročně zaplatíte za odvoz odpadu?

Zdroj: vlastní

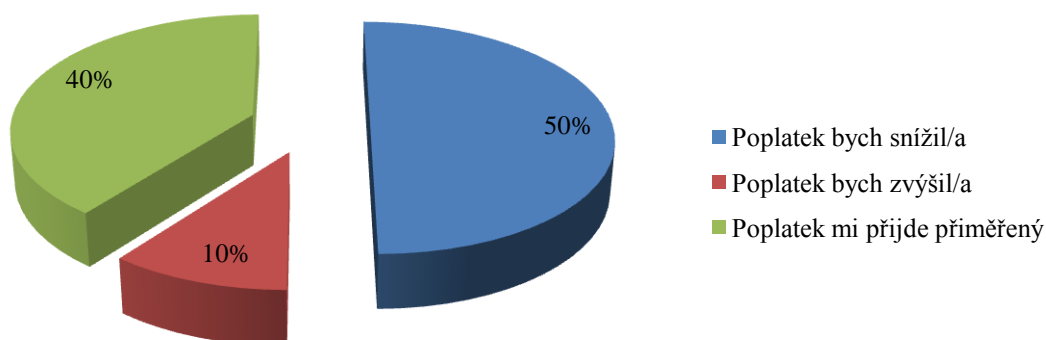
Jak ukazuje tabulka č. 11 a graf č. 8 výše, více jak polovina dotazovaných ví, kolik ročně zaplatí za svoz odpadu. 63 respondentů z celkového počtu 143 dotázaných výši poplatku nezná. Může to být způsobeno například tím, že za ně poplatek platí rodiče či partner.

Tabulka 12: Myslíte si, že by se poplatek za svoz odpadu měl zvýšit, případně snížit?

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Poplatek bych snížil/a	48	50
Poplatek bych zvýšil/a	10	10
Poplatek mi přijde přiměřený	38	40
Celkem	96	100

Zdroj: vlastní

Graf 9: Myslíte si, že by se poplatek za svoz odpadu měl zvýšit, případně snížit?

Zdroj: vlastní

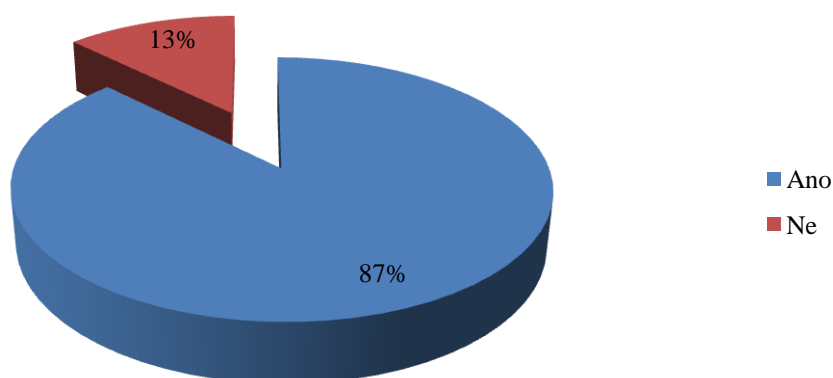
V otázce číslo devět mohli občané vyjádřit svůj názor na výši poplatku za svoz odpadu. Z tabulky č. 12 a grafu č. 9 výše lze vidět, že polovině dotázaných přijde poplatek příliš vysoký a přáli by si ho snížit. V tomto případě by pravděpodobně většina uvítala snížení poplatku za člena rodiny, který ve městě žije pouze přechodně (studenti) a nevyprodukuje proto tolik odpadu, jako kdyby bydlel ve městě trvale. 38 dotázaných odpovědělo, že jim poplatek přijde přiměřený a s jeho výší by nijak nehýbali. Pouze 10 % respondentů se zdá poplatek za svoz příliš nízký a myslí si, že by bylo vhodné poplatek zvýšit.

Tabulka 13: Vyhovuje Vám frekvence svozu odpadu?

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Ano	125	87
Ne	18	13
Celkem	143	100

Zdroj: vlastní

Graf 10: Vyhovuje Vám frekvence svozu odpadu?

Zdroj: vlastní

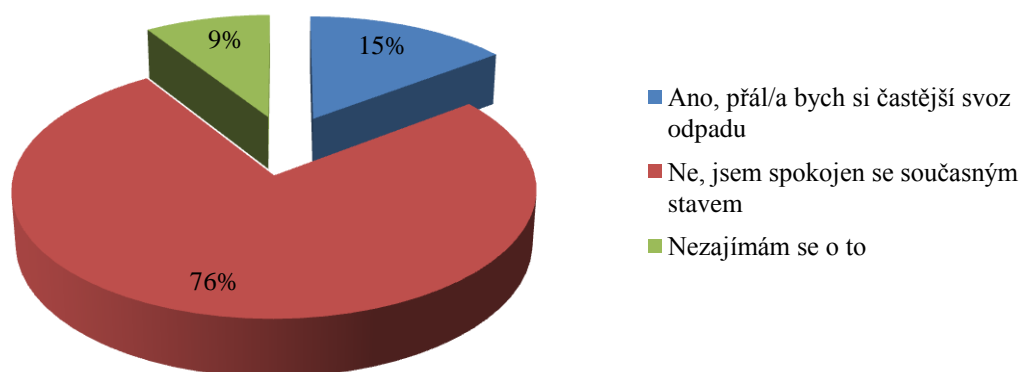
Otázka číslo deset měla zjistit, jak jsou občané spokojeni s frekvencí svozu odpadu. Tabulka č. 13 a graf č. 10 výše ukazují, že 87 % odpovědělo, že jsou s frekvencí svozu odpadu spokojeni. Pouhých 18 lidí spokojeno není a přálo by si nějakou změnu. Tento výsledek je pro obec příznivý, protože je v obci zaveden pravidelný svoz odpadu, který je dostačující, a občané se tak nesetkávají s přeplněnými kontejnery.

Tabulka 14: Zvýšili byste frekvenci svozu odpadu?

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Ano, přál/a bych si častější svoz odpadu	21	15
Ne, jsem spokojen se současným stavem	109	76
Nezajímám se o to	13	9
Celkem	143	100

Zdroj: vlastní

Graf 11: Zvýšili byste frekvenci svozu odpadu?

Zdroj: vlastní

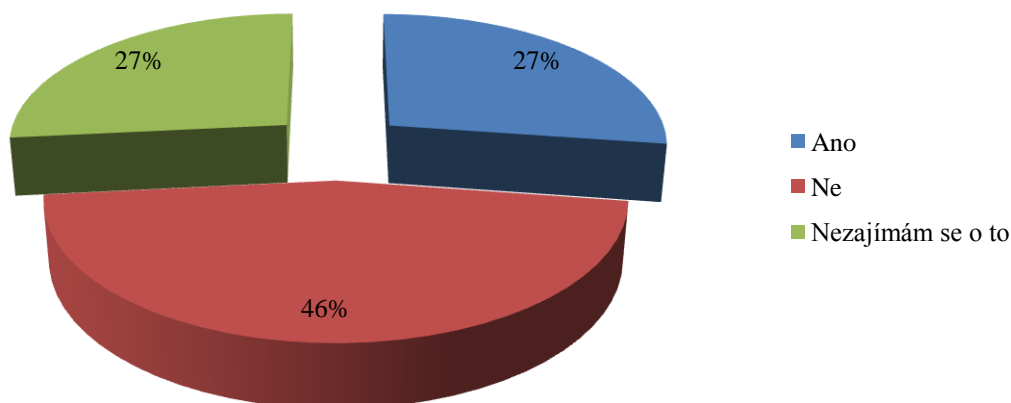
Otázka číslo jedenáct navazovala na předchozí desátou otázku a měla zjistit, zda by občané měli zájem o častější svoz odpadu. Jak je z tabulky č. 14 a grafu č. 11 výše viditelné, 109 respondentů si častější svoz nepřeje, protože jsou spokojeni se současným stavem. 15 % by častější svoz uvítalo, budou to pravděpodobně občané, kteří odpad netřídí a mají tak častěji zaplněnou popelnici, či občané, kteří se již někdy setkali s přeplněnými sběrnými nádobami. 13 dotázaných odpovědělo, že se o svoz odpadu nezajímá. Tento výsledek jen potvrzuje domněnku z předchozí otázky, že v obci je svoz odpadu dostatečný.

Tabulka 15: Myslíte si, že je informovanost občanů Týna nad Vltavou o odpadech dostatečná?

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Ano	39	27
Ne	66	46
Nezajímám se o to	38	27
Celkem	143	100

Zdroj: vlastní

Graf 12: Myslíte si, že je informovanost občanů Týna nad Vltavou o odpadech dostatečná?

Zdroj: vlastní

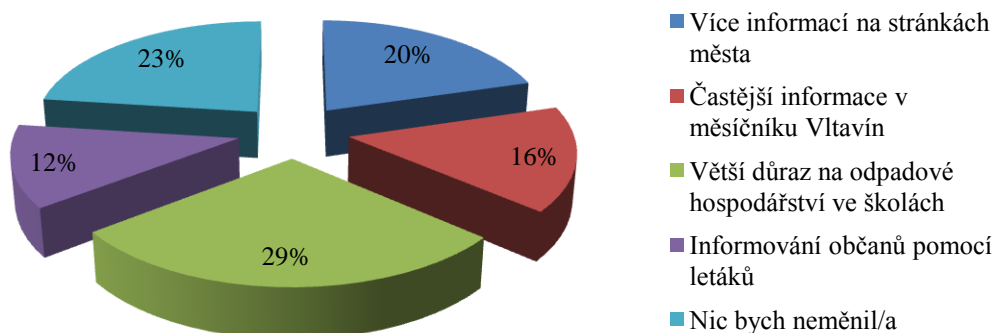
Otázka číslo dvanáct měla ukázat, jak jsou občané spokojeni s informováním ohledně odpadového hospodářství. Jak lze vidět z tabulky č. 15 a grafu č. 12 výše, tato otázka dopadla pro město negativně, protože 46 % si myslí, že je informovanost nedostatečná. Pouhých 27 % je s informovaností občanů spokojených a 38 respondentů se o to vůbec nezajímá. Město by se mělo více zaměřit na informovanost občanů ohledně odpadového hospodářství, protože jedině tak lze dosáhnout fungujícího systému odpadového hospodářství v obci.

Tabulka 16: Co byste na informování občanů o odpadech případně změnili?

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Více informací na stránkách města	48	20
Častější informace v měsíčníku Vltavín	37	16
Větší důraz na odpadové hospodářství ve školách	67	29
Informování občanů pomocí letáků	29	12
Nic bych neměnil/a	54	23
Celkem	235	100

Zdroj: vlastní

Graf 13: Co byste na informování občanů o odpadech případně změnili?

Zdroj: vlastní

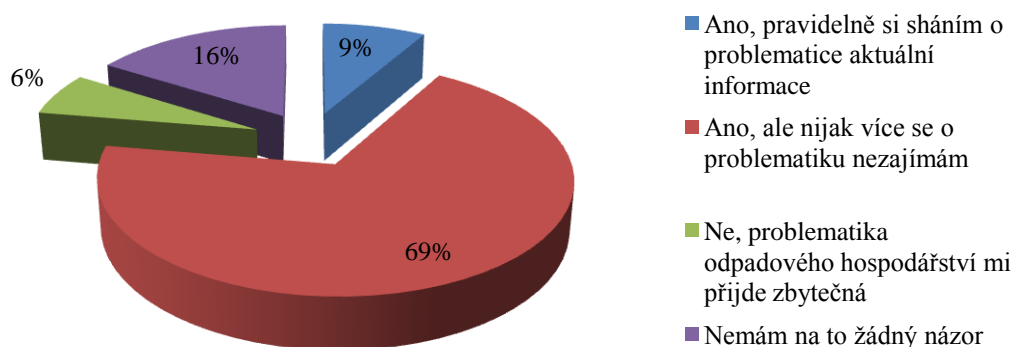
Při pohledu na tabulku č. 16 a na graf č. 13 výše lze vidět, že otázka číslo třináct ukázala, že pouze 54 lidí by na informovanosti občanů nic neměnilo. Zbytek respondentů by se nejvíce přikláněl k častější výuce o odpadovém hospodářství ve školách – tuto možnost zvolilo 67 dotázaných. Dále by občané uvítali více informací na stránkách města či častější zařazení informací o odpadovém hospodářství do měsíčníku Vltavín. Nejméně občanů se přiklonilo k možnosti informování pomocí letáků do schránek. Důvodem bude pravděpodobně negativní postoj občanů k letákům ve schránkách, navíc je tento způsob pro město nejvíce nákladný.

Tabulka 17: Myslíte si, že je odpadové hospodářství důležitý obor?

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Ano, pravidelně si sháním o problematice aktuální informace	12	8
Ano, ale nijak více se o problematiku nezajímám	99	69
Ne, problematika odpadového hospodářství mi přijde zbytečná	9	6
Nemám na to žádný názor	23	16
Celkem	143	100

Zdroj: vlastní

Graf 14: Myslíte si, že je odpadové hospodářství důležitý obor?

Zdroj: vlastní

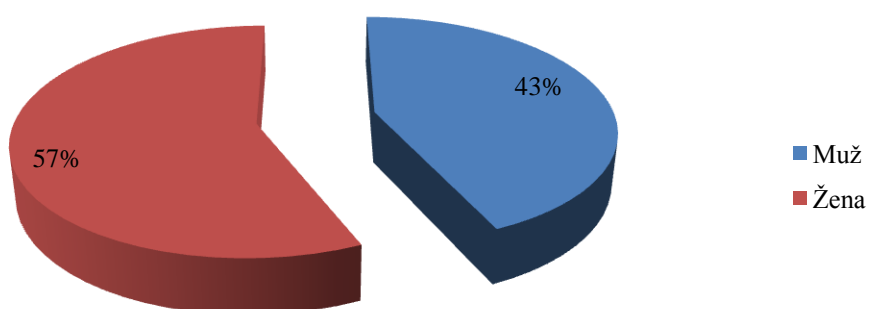
Jak lze vidět z tabulky č. 17 a grafu č. 14 výše, většina občanů si myslí, že odpadové hospodářství je důležitý obor, ale nijak si o této problematice neshání více informací. 23 dotázaných na odpadové hospodářství nemá žádný názor, pravděpodobně to budou respondenti, kteří se nezajímají o třídění ani o systém odpadového hospodářství v obci. 8 % si o problematice pravidelně shání informace a pouhým devíti dotázaným nepřijde tato problematika důležitá. Tento výsledek je pozitivní, protože občané Týna nad Vltavou si uvědomují, že problematika odpadového hospodářství se jich týká a je důležitá.

Tabulka 18: Pohlaví?

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Muž	62	43
Žena	81	57
Celkem	143	100

Zdroj: vlastní

Graf 15: Pohlaví?

Zdroj: vlastní

Při pohledu do tabulky č. 18 a grafického znázornění v grafu č. 15 výše, je jasné, že dotazník vyplnilo více žen než mužů. Dotazníkového šetření se účastnilo 62 mužů (43 %) a 81 žen (57 %).

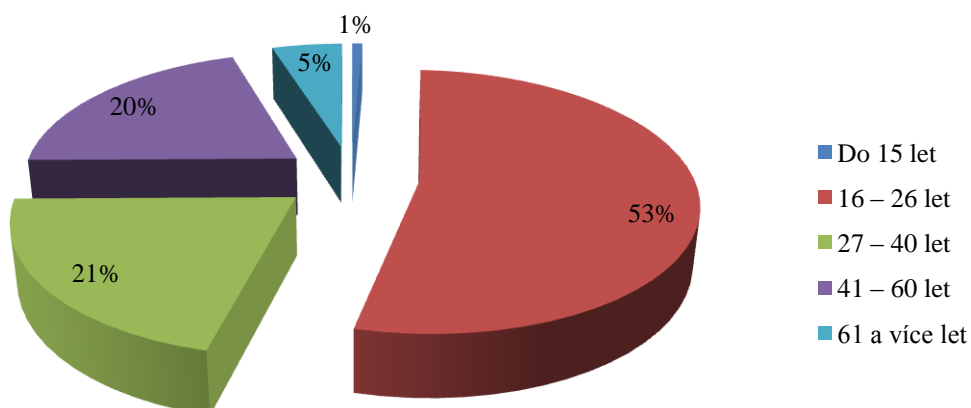

Tabulka 19: Věková kategorie?

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Do 15 let	1	1
16 – 26 let	76	53
27 – 40 let	30	21
41 – 60 let	29	20
61 a více let	7	5
Celkem	143	100

Zdroj: vlastní

Graf 16: Věková kategorie

Zdroj: vlastní

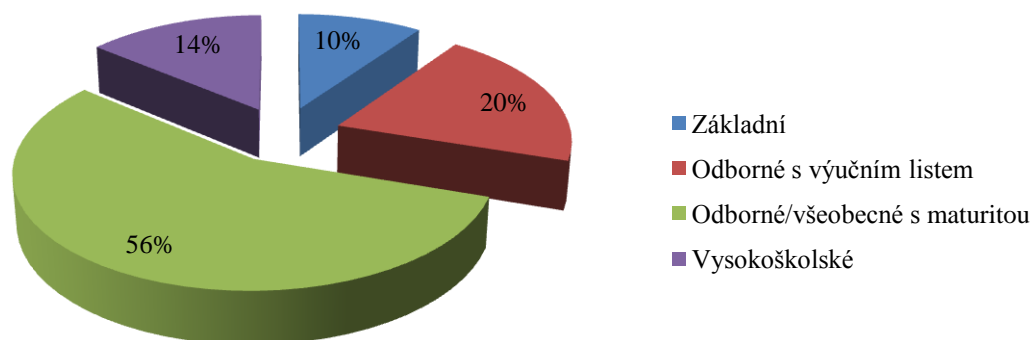
Dotazníkového šetření se zúčastnili respondenti všech věkových kategorií. Z tabulky č. 19 a grafu č. 16 je viditelné, že nejvíce bylo respondentů ve věku od 16 do 26 let, tedy především studentů. Stejného zastoupení dosáhli dotazovaní od 27 do 40 let a dotazovaní od 41 do 60 let. Obě dvě tyto věkové kategorie jsou v zastoupení kolem 20 %. Seniorů od 61 let vyplnilo dotazník celkem 7 a nejméně bylo respondentů do 15 let, pouhé 1 %.

Tabulka 20: Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Základní	14	10
Odborné s výučním listem	29	20
Odborné/všeobecné s maturitou	80	56
Vysokoškolské	20	14
Celkem	143	100

Zdroj: vlastní

Graf 17: Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Zdroj: vlastní

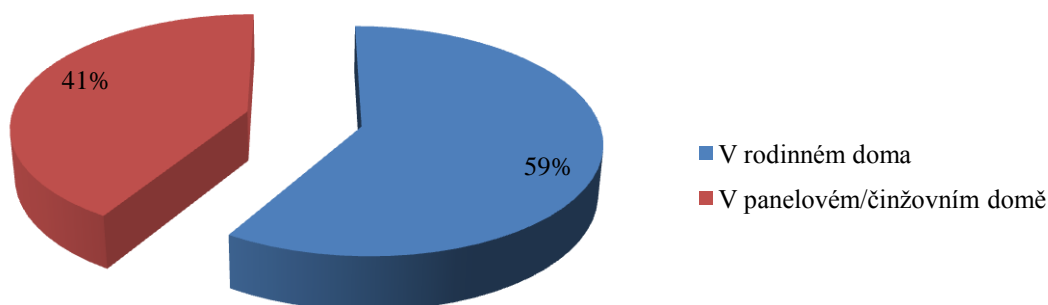
Výsledky v tabulce č. 20 a grafu č. 17 výše ukazují, že dotazník vyplnilo 80 respondentů, kteří zatím dosáhli odborného/všeobecného vzdělání s maturitou. Tito dotázaní byli v největším zastoupení 56 %. Na druhém místě se umístili dotázaní s odborným vzděláním s výučním listem (20 %), vysokoškoláků vyplnilo dotazník celkem 20. Nejméně bylo zastoupeno respondentů se základním vzděláním, celkem 10 %.

Tabulka 21: Bydlíte v?

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
V rodinném domě	84	59
V panelovém/činžovním domě	59	41
Celkem	143	100

Zdroj: vlastní

Graf 18: Bydlíte v?

Zdroj: vlastní

Výsledky dotazníkového šetření, které jsou vidět v tabulce č. 21 a grafu č. 18, ukazují, že dotazník vyplnilo více lidí, kteří bydlí v rodinném domě. Z tohoto důvodu je pravděpodobné, že proto tolik lidí zaškrtnulo, že odpad třídí. Občané v rodinném domě mohou využít zahradu pro vytvoření kompostu na bioodpad a mají také doma více místa pro třídění než lidé v panelovém či činžovním domě. Těch vyplnilo dotazník o něco méně, celkem 59 lidí (41 %).

4.4 ROZHOVOR O ODPADOVÉM HOSPODÁŘSTVÍ

O rozhovor (viz Příloha č. 3) o odpadovém hospodářství ve městě Týn nad Vltavou byla požádána referentka Ing. Hana Nováková, Dis., která pracuje na úseku odpadového hospodářství a ochrany ovzduší na Městském úřadě v Týně nad Vltavou.

Paní Hana Nováková shledává odpadové hospodářství ve městě Týn nad Vltavou na velmi dobré úrovni. Dle jejího názoru je svoz odpadu pro většinu občanů vyhovující a počet nádob na tříděný odpad je dostatek. Co se zodpovědnosti občanů v třídění odpadu týče, paní referentka považuje zodpovědnost občanů za průměrnou. Jako pozitivum bere fakt, že se čím dál více rodin zamýšlí nad tím, jak s odpady naložit. Naopak jako největší problém vidí neochotu občanů učit se něčemu novému. Řešením by dle jejího názoru byl větší důraz na informování o odpadech ve školách, protože právě mladší generace má tu možnost zde něco změnit.

Poplatek za svoz odpadu přijde paní referentce přiměřený a město s ním nemá v plánu nijak více v dalších letech manipulovat. Občané mají možnost bioodpad odkládat do sběrného dvora, či ho kompostovat na svých zahradách. Tento postup bude v městě dále přetrvávat, protože zavedení nádob na bioodpad na všech sběrných místech by bylo pro město nákladné a není jisté, zda by občané této možnosti dostatečně využívali.

Jako největší problém vidí paní Nováková vznik černých skládek ať už v okolí města, či na sídlišti Hlinky, kde lidé odkládají odpady mimo přistavěné kontejnery. Městu díky tomu vznikají zbytečné náklady na odstranění těchto odpadů. Občané sami mohou proti černým skládkám bojovat tím, že je nahlásí na Městském úřadě města Týn nad Vltavou. O odstranění skládky se dále postará provozovatel odpadového hospodářství ve městě, firma Rumpold.

4.5 NÁVRHY A DOPORUČENÍ

Cílem dotazníkového šetření bylo zjistit spokojenost občanů se systémem odpadového hospodářství v obci Týn nad Vltavou. Ukázalo se, že více než polovina dotázaných je zodpovědná a odpad třídí. Zbytek by uvítal určité změny, které by občany v třídění mohly podnítit.

Jako velký problém občané vidí nedostatek sběrných nádob v obci. Zajímavostí je odlišný pohled paní referentky na tuto problematiku. Dle jejího úsudku je sběrných nádob ve městě dostatek a každý má možnost třídít. Většina občanů, co odpad netřídí, má však jiný názor, proto by bylo vhodné, aby se město nad počtem sběrných míst zamyslelo a provedlo pozorování a tam, kde nádoby chybí, jejich počet navýšilo. Více kontejnerů na tříděný odpad by obci jedině prospělo a pravděpodobně by to část občanů, kteří odpad netřídí, motivovalo k třídění. Také by se omezil vznik černých skládek ve městě. Odstraňování černých skládek jsou pro město zbytečné náklady, které by se daly snížit větším důrazem na třídění či větší informovaností občanů.

Skoro polovina dotázaných si myslí, že informovanost lidí v Týně o odpadech je nedostatečná. Tento fakt bude pravděpodobně druhým největším problémem, který by se dal řešit například větším důrazem na odpadové hospodářství ve školách či větším množstvím informací o odpadech na stránkách města. Tyto dva způsoby by nebyly pro město nijak nákladné, ale zároveň by se dosáhlo většího zájmu o odpadové hospodářství a občané by začali přemýšlet o dopadech na životní prostředí a nakonec i více třídít.

Dalším způsobem jak motivovat občany k třídění by mohlo být poskytování výhod či slev za třídění. Přibližně 50 % občanů přijde poplatek za svoz odpadu příliš vysoký a vzhledem k tomu, že město nepřemýšlí o jeho snížení, bylo by vhodné občany motivovat jinými výhodami – slevy na divadelní představení, sportovní utkání apod. Další z možností by byl odvoz tříděného odpadu přímo od domu, kdy by tato služba byla již začleněna v poplatku za svoz.

Velkým problémem je také vznik nepovolených skládek ve městě a jeho okolí, které způsobují obci zbytečné náklady. Tyto náklady by se daly snížit vyšší informovaností občanů o možnosti bezplatného využití sběrného dvora či častější kontrolou a pokutováním na sídlišti Hlinky, kde je situace nejvíce kritická.

5 ZÁVĚR

Bakalářská práce byla zaměřena na analýzu odpadového hospodářství ve městě Týn nad Vltavou. Hlavním cílem bylo celkové zhodnocení nakládání s odpady na území města. Dílčím cílem bylo provedení dotazníkového šetření, které pomohlo zjistit názory občanů a vytyčit tak největší problémy ve městě, které se týkají odpadového hospodářství. Dalším dílčím cílem bylo najít řešení těchto problémů a tím navrhnout východiska, která by vedla ke zlepšení situace ve městě a případným úsporám.

K vytvoření teoretické části práce byla nastudována potřebná odborná literatura, ze které byla získána všechna potřebná problematika. Dále následovalo zpracovávání praktické části práce, ve které bylo charakterizováno město Týn nad Vltavou, jeho kultura, památky a městská správa, dále byl popsán systém odpadového hospodářství ve městě a na konec bylo provedeno dotazníkové šetření, které bylo obohaceno o rozhovor s referentkou z odboru odpadového hospodářství ve městě. Následně bylo dotazníkové šetření vyhodnoceno a na základě těchto výsledků byla navržena řešení, která by mohla napomoci zlepšení situace ve městě.

Z dotazníkového šetření, kterého se zúčastnilo 143 občanů města, vyšlo najevo, že ne se vším jsou občané v případě odpadového hospodářství spokojeni. Systém odpadového hospodářství ve městě je celkově na přijatelné úrovni, avšak po rozebrání názorů občanů byla navrhována řešení, jak systém vylepšit a dosáhnout tak větší spokojenosti občanů. Bylo navrženo, jak předejít zbytečným nákladům, které jsou vynakládány na odstraňování černých skládek ve městě, a dále byla vytvořena doporučení, jak motivovat občany k častějšímu třídění odpadu.

Z rozhovoru s paní referentkou vyplynulo, že většinou souhlasí s názory občanů. Vyskytlo se však několik rozdílných tvrzení, která by stála za zamyšlení. Jednalo se především o zavedení sběrných nádob na bioodpad, dále pak navýšení sběrných nádob ve městě. Častější zájem o názory občanů by městu pomohl dosáhnout zlepšení systému odpadového hospodářství a předejít tak i zbytečným nákladům vynaloženým především na odstraňování nepovolených skládek.

6 RESUMÉ

The bachelor thesis is focused on the analysis of waste management in the town Týn nad Vltavou, especially on the process of providing collecting of waste and on the inhabitant's satisfaction with collecting of waste.

The main goal was to evaluate the overall waste management in the town. Another task was to make a survey that helped to determine inhabitant's view of the waste management in Týn nad Vltavou and set the largest problems, which are related to the waste management in the town. Another task was to find solutions to these problems and propose ways which would lead to the improvement of situation in the area.

Firstly, there was a study of literature which helped to make the theoretical part of the bachelor thesis. Afterwards, there was the practical part in which the town, its history, culture and the system of waste management were introduced.

In the final part of the thesis the questionnaire research was assessed and then some solutions were suggested.

Key words: waste management, public services, public sector, waste sorting

7 ZDROJE

Publikace:

Altman, V. (1996). *Odpadové hospodářství*. Ostrava: Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava.

Groda, B. (1997). *Technika zpracování odpadů II*. Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita.

Kolář, L., & Kužel, S. (2000). *Odpadové hospodářství*. České Budějovice: Jihočeská univerzita.

Kotler, P. (2007). *Moderní marketing*. Praha: Grada.

Krausová, M. (2000). *Týn nad Vltavou*. Týn nad Vltavou: Město Týn nad Vltavou.

Mrázek, P., Kotoulová, Z., & Černík, B. (1998). *Systémy nakládání s odpady v obci, příručka pro obce*. Praha: EKO-KOM.

Ochrana, F. (2007). *Veřejné služby - jejich poskytování, zadávání a hodnocení: teorie a metodika poptávkového způsobu poskytování a zadávání veřejných služeb na úrovni municipalit*. Praha: Ekopress.

Ochrana, F., Pavel, J., & Vitek, L. (2008). *Veřejný sektor a veřejné finance: financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. Praha: Grada.

Provazníková, R., & Sedláčková, O. (2009). *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. Praha: Grada.

Rektořík, J. (2001). *Ekonomika veřejného sektoru*. Brno: Masarykova univerzita.

Rektořík, J. (2002). *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. Praha: Ekopress.

Slavík, J. (2009). *Poplatkové systémy v obcích - rizika a příležitosti pro odpadové hospodářství*. Praha: IREAS.

Slavík, J. (2014). *Marketing a strategické řízení ve veřejných službách*. Praha: Grada.

Sudová, M. (2010). *Vltavotýnsko: krajem dvou řek*. České Budějovice: Veduta.

Škodová-Parmová, D. (2004). *Řízení služeb: přednášky*. České Budějovice: Jihočeská univerzita.

Vašítková, M. (2008). *Marketing služeb: efektivně a moderně*. Praha: Grada.

Voštová, V. (2009). *Logistika odpadového hospodářství*. Praha: České vysoké učení technické.

Internetové zdroje:

Ministerstvo životního prostředí: Odpadové hospodářství. (2013). Dostupné z http://www.mzp.cz/cz/odpadove_hospodarstvi

Ministerstvo životního prostředí: Platná legislativa. (2013). Dostupné z http://www.mzp.cz/__c1256e7000424ac6.nsf/Categories?OpenView&Start=1&Count=30&Expand=3.2#3.2

Obce-města: Týn nad Vltavou. (2012). Dostupné z <http://www.obce-mesta.info/obec.php?id=Tyn-nad-Vltavou-545201>

Rumpold: Provoz Týn nad Vltavou. (2013). Dostupné z <http://www.tyn.rumpold.cz/sluzby>

Týn nad Vltavou: O městě Týn nad Vltavou. (2013). Dostupné z <http://www.tnv.cz/o-meste-tyn-nad-vltavou/ds-1048>

Týn nad Vltavou: Sběrný dvůr Liškárna. (2013). Dostupné z
<http://www.tnv.cz/sberny-dvur-quot-liskarna-quot/d-2027/p1=2799>

Týn nad Vltavou: Zámek – Městské muzeum. (2013). Dostupné z
<http://www.tnv.cz/zamek-mestske-muzeum/d-2098>

Ubytování-České-Budějovice: Ubytování Týn nad Vltavou. (2012). Dostupné z
<http://www.ubytovani-ceske-budejovice.com/Tyn-nad-Vltavou/>

Wikipedia: Městská správa a politika Týna nad Vltavou. (2014). Dostupné z
http://cs.wikipedia.org/wiki/T%C3%BDn_nad_Vltavou#M.C4.9Bstsk.C3.A1_spr.C3.A1va_a_politika

Wikipedia: Týn nad Vltavou. (2014). Dostupné z
http://cs.wikipedia.org/wiki/T%C3%BDn_nad_Vltavou

Ostatní zdroje:

Obecně závazná vyhláška č. 5/2005 o systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na území města Týn nad Vltavou v platném znění. (2005).

Obecně závazná vyhláška města Týn nad Vltavou č. 2/2012, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. (2012).

Plán odpadového hospodářství města Týn nad Vltavou. (2010-2015).

Zákon č. 185/2001 Sb. ze dne 15. května 2001 o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. (2001).

8 SEZNAM TABULEK, GRAFŮ A OBRÁZKŮ

Seznam tabulek

Tabulka 1: Princip nehmotnosti	8
Tabulka 2: Charakteristické rysy veřejného sektoru.....	9
Tabulka 3: Typy společností a organizací k poskytování veřejných služeb.....	13
Tabulka 4: Třídíte odpad?.....	37
Tabulka 5: Jaké důvody Vás vedou k tomu, že odpad netřídíte?	38
Tabulka 6: Co by Vás případně vedlo k tomu začít odpad třídít?	39
Tabulka 7: Jaké složky odpadu třídíte?.....	40
Tabulka 8: Jak často vynášíte vytříděný odpad do kontejnerů?	41
Tabulka 9: Využíváte možnosti uložení odpadu do sběrného dvora?	42
Tabulka 10: Je podle Vás v Týně nad Vltavou dostatek sběrných nádob na tříděný odpad?.....	43
Tabulka 11: Víte, kolik ročně zaplatíte za odvoz odpadu?.....	44
Tabulka 12: Myslíte si, že by se poplatek za svoz odpadu měl zvýšit, případně snížit?	45
Tabulka 13: Vyhovuje Vám frekvence svozu odpadu?	46
Tabulka 14: Zvýšili byste frekvenci svozu odpadu?	47
Tabulka 15: Myslíte si, že je informovanost občanů Týna nad Vltavou o odpadech dostatečná?.....	48
Tabulka 16: Co byste na informování občanů o odpadech případně změnili?.....	49
Tabulka 17: Myslíte si, že je odpadové hospodářství důležitý obor?.....	50
Tabulka 18: Pohlaví?	51
Tabulka 19: Věková kategorie?	52
Tabulka 20: Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?	53
Tabulka 21: Bydlíte v?.....	54

Seznam grafů:

Graf 1: Třídíte odpad?.....	37
Graf 2: Jaké důvody Vás vedou k tomu, že odpad netřídíte?	38

Graf 3: Co by Vás případně vedlo k tomu začít odpad třídít?	39
Graf 4: Jaké složky odpadu třídíte?	40
Graf 5: Jak často vynášíte vytríděný odpad do kontejnerů?	41
Graf 6: Využíváte možnosti uložení odpadu do sběrného dvora?	42
Graf 7: Je podle Vás v Týně nad Vltavou dostatek sběrných nádob na tříděný odpad?	43
Graf 8: Víte, kolik ročně zaplatíte za odvoz odpadu?.....	44
Graf 9: Myslíte si, že by se poplatek za svoz odpadu měl zvýšit, případně snížit?.....	45
Graf 10: Vyhovuje Vám frekvence svozu odpadu?.....	46
Graf 11: Zvýšili byste frekvenci svozu odpadu?	47
Graf 12: Myslíte si, že je informovanost občanů Týna nad Vltavou o odpadech dostatečná?.....	48
Graf 13: Co byste na informování občanů o odpadech případně změnili?.....	49
Graf 14: Myslíte si, že je odpadové hospodářství důležitý obor?.....	50
Graf 15: Pohlaví?	51
Graf 16: Věková kategorie.....	52
Graf 17: Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?	53
Graf 18: Bydlíte v?	54

Seznam obrázků:

Obrázek 1: Schéma veřejné správy.....	10
Obrázek 2: Poloha města Týn nad Vltavou	26
Obrázek 3: Město Týn nad Vltavou.....	28
Obrázek 4: Týnský zámek	28

9 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Přehled druhů odpadů přijímaných na sběrný dvůr Liškárna

Příloha č. 2: Dotazník o spokojenosti občanů s odpadovým hospodářstvím v Týně nad Vltavou

Příloha č. 3: Rozhovor o odpadovém hospodářství ve městě Týn nad Vltavou

10 PŘÍLOHY

Příloha č. 1: Přehled druhů odpadů přijímaných na sběrný dvůr Liškárna

Kategorie O

Kód odpadu	Název odpadu
15 01 01 – 09	Obaly (včetně odděleně sbíraného kom. obalového odpadu)
16 01 03	Pneumatiky
16 01 06	Autovraky zbavené kapalin a jiných nebezpečných součástí
17 01 01 – 03	Beton, cihly, tašky a keramika
17 02 01 – 03	Dřevo, sklo a plasty
20 01 01	Papír a lepenka
20 01 02	Sklo
20 01 38	Dřevo
20 01 40	Kovy
20 02 01 – 03	Odpady ze zahrad a parků

Kategorie N

Kód odpadu	Název odpadu
08 01 11	Odpadní barvy a laky
13 02 04	Chlorované minerální motorové, převodové a mazací oleje

13 02 05	Nechlorované minerální motorové, převodové a mazací oleje
13 02 06	Syntetické motorové, převodové a mazací oleje
13 02 08	Jiné motorové, převodové a mazací oleje
15 01 01- 09	Znečištěné obaly
15 02 02	Absorpční činidla, filtrač. materiály, čisticí tkaniny a ochran. oděvy
16 01 04	Autovraky
16 01 07	Olejové filtry
16 01 14	Nemrznoucí kapaliny obsahující nebezpečné látky
16 06 01	Olověné akumulátory
16 06 02	Nikl-kadmiové baterie a akumulátory
16 06 06	Odděleně soustředované elektrolyty z baterií a akumulátorů
20 01 21	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť
20 01 23	Vyřazená zařízení obsahující chlorfluoruhlodíky
20 01 35	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení – televize

Výkopová zemina a směsné stavební odpady se na sběrný dvůr mohou ukládat pouze v omezeném množství.

Odpady přicházející na sběrný dvůr musí být vždy roztríděné.

Příloha č. 2: Dotazník o spokojenosti občanů s odpadovým hospodářstvím v Týně nad Vltavou

Dotazník o odpadovém hospodářství města Týn nad Vltavou

Dobrý den,

chtěla bych Vás poprosit o pár minut Vašeho času k vyplnění tohoto dotazníku o odpadech v Týně nad Vltavou. Jmenuji se Kristýna Pavelková, jsem studentkou Ekonomické fakulty Jihočeské univerzity a tento dotazník je součástí mé bakalářské práce na téma Analýza odpadového hospodářství města Týn nad Vltavou. Dotazník je zcela anonymní, proto Vás žádám, abyste odpovídali pravdivě.

Předem Vám děkuji za spolupráci.

1) Třídíte odpad?

- a) Ano, veškerý vyprodukovaný odpad
- b) Pouze některé složky
- c) Pouze výjimečně
- d) Ne

2) Jaké důvody Vás vedou k tomu, že odpad netřídíte? (pokud odpad třídíte, přejděte k otázce č. 4)

- a) Nemám možnost třídít
- b) Třídění odpadu mi nepřijde důležité
- c) Platím za svoz odpadu, proto nevidím důvod třídít
- d) Jiné

3) Co by Vás případně vedlo k tomu začít odpad třídít?

- a) Více sběrných nádob na tříděný odpad, především v okolí mého bydliště
- b) Zvýšení poplatku za odvoz odpadů
- c) Zlepšení životního prostředí v okolí města (úbytek černých skládek apod.)
- d) Jiné

4) Jaké složky odpadu třídíte? (Pokud odpad netřídíte, přejděte k otázce č. 7)
(Můžete označit více možností)

- a) plasty
- b) sklo
- c) papír
- d) bioodpad
- e) ostatní (elektro apod.)

5) Jak často vynášíte vytříděný odpad do kontejnerů?

- a) Více než 1x týdně
- b) 1x týdně
- c) 1x za čtrnáct dní
- d) 1x měsíčně
- e) méně než 1x za měsíc

6) Využíváte možnosti uložení odpadu do sběrného dvora?

- a) Ano
- b) Pouze výjimečně
- c) Ne

7) Je podle Vás v Týně nad Vltavou dostatek sběrných nádob na tříděný odpad?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nezajímám se o to

8) Víte, kolik ročně zaplatíte za odvoz odpadu?

- a) Ano
- b) Ne

9) Myslíte si, že by se poplatek za svoz odpadu měl zvýšit, případně snížit? (Pokud nevíte, kolik platíte, přejděte k otázce č. 10)

- a) Poplatek bych snížil/a
- b) Poplatek bych zvýšil/a
- c) Poplatek mi přijde přiměřený

10) Vyhovuje Vám frekvence svozu odpadu?

- a) Ano
- b) Ne

11) Zvýšili byste frekvenci svozu odpadu?

- a) Ano, přál/a bych si častější svoz odpadu
- b) Ne, jsem spokojen/a se současným stavem
- c) Nezajímám se o to

12) Myslíte si, že je informovanost občanů Týna nad Vltavou o odpadech dostatečná?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nezajímám se o to

13) Co byste na informování občanů o odpadech případně změnili?

(Můžete vybrat více možností)

- a) Více informací o problematice na stránkách města
- b) Častější informace o odpadech v měsíčníku Vltavín
- c) Větší důraz na odpadové hospodářství ve školách
- d) Informování občanů o odpadech pomocí letáků do schránek
- e) Nic bych neměnil/a, informovanost občanů je dle mého názoru dostatečná

14) Myslíte si, že je odpadové hospodářství důležitý obor?

- a) Ano, pravidelně si sháním o problematice aktuální informace
- b) Ano, ale nijak více se o problematiku nezajímám
- c) Ne, problematika odpadového hospodářství mi přijde zbytečná
- d) Nemám na to žádný názor

15) Pohlaví:

- a) Žena
- b) Muž

16) Věková kategorie:

- a) Do 15 let
- b) 16 – 26 let
- c) 27 – 40 let
- d) 41 – 60 let
- e) 61 a více

17) Vaše nejvyšší dosažené vzdělání:

- a) Základní
- b) Odborné s výučním listem
- c) Odborné/všeobecné s maturitou
- d) Vysokoškolské

18) Bydlíte v:

- a) Rodinném domě
- b) Panelovém/činžovním domě

Příloha č. 3: Rozhovor o odpadovém hospodářství ve městě Týn nad Vltavou

1) Na jaké úrovni je odpadové hospodářství v obci? Myslíte si, že je v obci dostatek sběrných nádob na tříděný odpad?

Myslím si, že odpadové hospodářství v Týně nad Vltavou je na velmi dobré úrovni, kdy svoz odpadu funguje tak, jak má. Já osobně jsem se nesečkala s žádnými většími připomínkami ohledně chodu odpadového hospodářství v obci. Z toho bych usoudila, že i občané jsou více méně spokojeni.

Co se sběrných nádob týče, myslím si, že je jich v obci dostatek a každý tu tak má možnost třídít.

2) Jak vidíte občany města Týn nad Vltavou? Jsou zodpovědní ve třídění odpadu? A jaké důvody vedou občany k tomu, aby netřídili?

Občané Týna nad Vltavou se nijak moc neliší od občanů jiných měst. Některé rodiny odpad třídí, jiným rodinám to zas nepřijde nijak moc důležité. Co však musím podotknout je fakt, že čím dál více rodin přemýšlí nad tím, jak se svým odpadem naložit. Myslím si, že už jen to, že se nad odpady začalo přemýšlet, je velmi pozitivní.

3) V čem vidíte největší problém v informovanosti občanů o odpadovém hospodářství? Myslíte si, že je informovanost v obci dostatečná, nebo je potřeba něco změnit?

Největším problémem je dle mého názoru neochota občanů se učit něčemu novému. Jde o to, že dříve se o odpadovém hospodářství a třídění moc nemluvilo a nikdo nic takového ani nedělal. S příchodem trendu třídění odpadu se mnoho lidí přiklonilo k alternativě třídění, ale mnoho z nich si myslí, že když to nedělali doposud, není to nutné ani teď. Já osobně bych se přiklonila k větší informovanosti studentů ve školách, protože si myslím, že právě mladší ročníky mají tu možnost tu něco změnit, a proto je důležité jim poskytnout potřebné informace o této problematice.

4) Při vypracovávání mé práce jsem se setkala s názory, že občanům přijde poplatek za svoz odpadu moc vysoký. Je v plánu s výší poplatku nějak v dalších letech hýbat, nebo se Vám zdá výše poplatku pro město Týn nad Vltavou přiměřená?

Fixní část poplatku, která je 250 korun, je již několik let stejná. Variabilní část se mění dle reálných nákladů na odpadové hospodářství za rok. Celková částka 660 korun je však již třetím rokem stejná a myslím si, že je pro město přiměřená a není v plánu s ní nijak více hýbat.

5) Jak se město dívá na bioodpad? Není v plánu zavedení sběrných nádob na bioodpad v obci, nebo je pro občany dostatečný sběrný dvůr a jejich vlastní komposty?

Občané mají dvě možnosti, jak se svým bioodpadem naložit. První možností je vytvoření kompostu na svém pozemku, kam mohou bioodpad odkládat. Druhou možností je sběrný dvůr, na kterém jsou připraveny kontejnery přímo na bioodpad. Nádoby na bioodpad na všech sběrných místech nejsou v plánu, pro obec by to byly náklady navíc a nejsem si jistá, zda by tyto nádoby byly dostatečně občany využívány.

6) Má město nějaké zbytečné náklady spojené s odpadovým hospodářstvím, které by se daly odstranit např. větší zodpovědností obyvatel či větší informovaností?

Velké problémy jsou především na sídlišti Hlinky, kde občané odkládají odpady mimo přistavěné kontejnery. Občané navíc mimo kontejnery odkládají odpady, které do těchto kontejnerů nepatří (nábytek, pneumatiky, koberce apod.) a zakládají tím tak nepovolené skládky. Městu tak vznikají zbytečné náklady na odstranění těchto odpadů a navíc se tím zhoršuje životní prostředí na sídlišti.

7) Jak město bojuje proti vzniku černých skládek?

Občané mají možnost nahlásit černé skládky na Městském úřadě v Týně nad Vltavou. Pokud vidí někoho odkládat odpad tam, kam nepatří, je buď možné okamžitě zavolat městskou policii, která tento problém dále vyřeší, nebo tuto skutečnost ohlásit na oddělení odpadového hospodářství Městského úřadu v Týně nad Vltavou. V tomto případě je nutné pořízení fotodokumentace, nebo zapsání SPZ, barvy, typu vozidla, popřípadě si zapsat druh odloženého odpadu. O další postup se stará provozovatel odpadového hospodářství v Týně nad Vltavou, firma Rumpold. Tím ale vznikají městu další zbytečné náklady na odstranění těchto skládek.